

Zakaj bomo šli na Komelj, po poteh Domnove čete?

V nedeljo bomo že drugič šli zavestno in ponosno po poteh Domnove čete, na vrh Komlja, da obudimo spomin na težke čase zadnje svetovne vojne in na naše partizanske junake — borce, ki so dali pred skoraj 37 leti svoja mlada življenja za našo svobodo in za uničenje tisočletnega rajha. Z visokim spoštovanjem se bomo poklonili vsem tistim herojem, ki so zanetili po naših gorah iskro upora, se junaško borili in klicali k vstaji proti okupatorju.

Čas hiti in marsikdo sprašuje, zakaj vedno obujamo spomine na naše partizanske čase? To seveda delajo ljudje, ki imajo slabo preteklost, ki ne poznajo zgodovine

ali pa je nočejo poznati. Vsi ti „slabiči“ naj končno spoznajo, da brez upora ne bi bilo svobode, da brez nas partizanov ne bi imeli člena 7 avstrijske državne pogodbe in da

so bili prav partizani tisti, ki so doprinesli levji delež k uničenju fašizma in k ponovni vzpostavitvi demokratičnih držav, med katerimi je tudi republika Avstrija. Prav tukaj v Avstriji in še posebno pri nas na Koroškem bi radi in tudi dejansko zamegljujejo dobo med 1938 in 1945 letom. Za nas koroške Slovence pa je ta doba čas odpora proti kupatorju in je edinstven primer v zgodovini slovenskega naroda in za našo narodno skupnost. Tega naj se zavedajo tudi tisti, ki imajo na podlagi naše borbe danes visoke položaje, pa se nas in naše preteklosti sramujejo, nam zabranjujejo dostop v ustanove, ki so last države in s tem tudi nas koroških Slovencev.

Po poteh Domnove čete pa bomo stopali tudi prav zaradi tega, da bomo prenašali oporoko padlih, pobitih in sežganih borcev na mladi rod, na tiste srečne mlade ljudi, ki so se rodili v miru in živijo v miru. Zato ne smemo in nikoli ne bomo pozabili časov, ko je bil naš slovenski človek obsojen na smrt in ko je nad petsto koroških partizanov — naših najboljših sinov — moralo dati svoja življenja za svobodo. Ne bomo pozabili, da je v tistih časih preko tristo koroških slovenskih družin moralo zapustiti svoje domove in iti v izgnanstvo, da so morali tisoči in tisoči v hitlerjevska uničevalna taborišča in tam dati svoja življenja, da je v tej kruti vojni moralo umreti 54 milijonov ljudi, da je bilo preko 30 milijonov vojni invalidov, ki vse svoje življenje nosijo posledice te zločinske vojne. Zato tega časa nikdar ne smemo pozabiti, ker je to bil čas, ko človek ni bil človek, temveč žival, ki je bila zaznamovana za odstrel. Prav zaradi zverinskih dejanj, je v teh časih med podjarmljenimi narodi raslo bratstvo in jih tako združilo v nepremagljivo silo, ki je naposled strla tudi fašizem. Izkušnje, pridobljene v teh časih, moramo tudi danes čuvati in krepiti. Dolžnost nas vseh je, da ne dopustimo, da bi se tisti temni časi povrnili. To ne sme biti le skrb bivših partizanov, KZ-lerjev, izseljencev, ampak vseh koroških Slovencev, vseh antifašistov in avstrijskih demokratov, da kuje mo bratstvo in enotnost med narodi. Prav na pohodu po poteh Domnove čete moramo to zavest utrditi, zato to ne sme biti samo stvar nekaterih, ampak vseh, ki se zavedajo doprinosu partizanske borbe. Kajti naša dolžnost je, da moramo našo svobodo dnevno braniti in ne samo uživati, če hočemo, da jo bomo tudi ohranili. V bodoče se bomo morali še bolj odločno zoperstaviti tistim, ki nam hočejo krati pravice ali pa celo poveličevati hlapce tisočletnega rajha.

Na pohodu bomo v nedeljo obiskali družine in domačije teh krajev, kjer so naši ljudje bili glavni stebri, da se jim zahvalimo za njihov doprinos k zmagi nad fašizmom. Obiščimo te kraje in se s ponosom v srcih in hvaležnostjo spomnimo junakov, pojdemo po poteh Domnove čete, vsi demokrati in antifašisti in ne samo nekateri!

Lipej Kolenik

Mirko Kumer-Črčej

Vedno smo ga srečavali, kadar je šlo za interese naše narodne skupnosti. V kulturi, gospodarstvu, komunalni politiki tako v lokalnem kot v širšem merilu. Zdaj Mirka Kumra-Črčaja ni več, po daljši bolezni je v starosti 71 let v ponedeljek za vedno zatisnil svoje oči. Vest o njegovi smrti je boleče odjeknila po vsej naši zemlji, saj smo z Mirkom Kumrom-Črčejem izgubili človeka, ki je dolga desetletja sooblikoval našo narodno politiko, zlasti pa ga bodo pogrešali njegovi ožji rojaki na Blatu, v Pliberku, v Smihelu in v Podjuni sploh, kjer je največ deloval in s svojimi bogatimi izkušnjami in znanjem vplival na razvoj naše narodne skupnosti v tem predelu naše zemlje.

Mirko Kumer se je že kot otrok aktivno vključil v slovensko narodno življenje na Koroškem. Zato je ob prihodu fašizma bil aretiran od gestapa in nekaj časa bil zaprt, potem pa poslan na rusko fronto. Ob svoji petdesetletnici je za naš list med drugim povedal: „Že kot otroku so mi nalagali deklamacije ali nagovore, če nas je obiskal kakšen višji. Mlad sem postal sodelavec in odbornik prosvetnega društva, dvakrat tudi predsednik, pred vojno sem bil odbornik Slovenske prosvetne zveze in tajnik takratne Kmečke zveze, po vojni sem deloval v odboru Kmečke zveze in delujem kot odbornik Hranilnice in posojilnice ter Kmečko gospodarske zadruge v Pliberku, kakor tudi kot predsednik Živnoroške zadruge. V letih 1954/58 sem bil župan blaške občine, po volitvah v kmetijsko zbornico pa sem v zastopstvu okrajne kmetijske zbornice v Velikovicu“. Mirko Kumer je v letih 1966/71 bil mandatar „Skupnosti južnokoroških kmetov“ v koroški kmetijski zbornici. Leta 1965 je bil nositelj liste „Koroške volilne skupnosti“ pri deželnozbornskih volitvah. Za njegove zasluge za južnokoroške kmete, mu je takratni zvezni predsednik Franz Jonas podelil naslov ekonomskega svetnika. Po združitvi blaške občine s pliberško, je Mirko Kumer postal podžupan mestne občine Pliberk. Poleg že navedenih funkcij, je pokojnik bil

dvaintrideset let predsednik nadzorne odbora pliberške Posojilnice.

Mirko Kumer je vse naložene funkcije izvajal vestno, ker se je vedno zavedal odgovornosti, ki jih je s tem prevzemal. Kljub temu pa je na svoji domačiji bil vzoren gospodar in tudi kot družinski oče je svoje otroke vzgojil v zavedne člane naše narodne skupnosti. Mirko Kumer je bil vsestransko razgledan in priljubljen človek. Stevilnim sosedom, od blizu in daleč, je vedno pomagal tako kot župan, mandatar v kmečkih forumih in kot funkcionar domačih gospodarskih ustanov.

Kljub močni angažiranosti je Mirko Kumer našel tudi čas za branje in se tudi sam udeleževal kot pisatelj. Kot tak se je javnosti predstavil s knjigo „Po sili vojak“, v kateri je opisal svoje doživljanje na ruski fronti. Razen tega se je vedno oglašal kot dopisnik slovenskih javnih občil na Koroškem — tudi našega lista — in bil referent na raznih strokovnih svetih.

In ko se od Mirka Kumra-Črčaja za vedno poslavljamo, nam ostaja zavest, da nam pokojnik zapušča bogato dediščino in zgled, ki ga je vredno pomenati, saj je veljal za človeka sprave, a odločnega zagovornika pravic koroških Slovencev.

Zalujocim ostalim, posebno ženi in otrokom izrekamo naše iskreno sožalje.

Politična igra okoli jedrske energije

Energija, energija — kričijo politiki in gospodarski menežerji, kot da bi bila to čarobna formula za rešitev mladane vsakega kriznega pojavnja. Na drugi strani pa jo razmetavajo skozi okno.

Vendar, nikoli je ne more biti dovolj, in zato zdaj vladajoča socialistična stranka vnovič jemlje zaleh, da bi pogladila jedrsko elektrarno v Zwentendorfu. Kreisky ugotavlja „dramatičen razvoj na energetskem sektorju“, Sinowatz mu priteguje, prav tako Staribacher, Blecha in drugi. Da ne govorimo o sindikalistu Antonu Benyi, ki je celotno zadevo v teh pasjih dneh družno s svojim socialnim partnerjem Sallingerjem spet sprožil.

Seveda opozicijski stranki potrjuje ta svoje polovičarsko nasprotovanje jedrske elektrarne. Toda v bistvu so vse odločujoče politične sile v Avstriji za jedrsko energijo. Če ne bi vprašanja spolitizirali, pravi predsednik gospodarske zbornice Sallinger, bi bilo vprašanje enostavnejše. Tedaj bi Zwentendorf namreč že dolgo seval. Tako pa vsaka stranka skuša v tem političnem špilu prvi ohraniti svoj obraz in drugič iz tega vprašanja kovati kapital. In ÖVP za zdaj misli, da mora plavati na zelenem valu.

Toda kretnice postavlja recimo industrija, katere predsednik Krejci je eden največjih zagovornikov jedrske energije, in tudi gospodarska zbornica, katere predsednik in vplivni prvak ÖVP

Sallinger pogojuje pogon Zwentendorfa z rešitvijo varnostnih vprašanj. Pri tem pa si kar sam kriterije postavlja karseda nizko. Skupaj s predsednikom sindikata Benyo je namreč naročil ekspertizo o jedrski energiji, ki ugotavlja, da so varnostna vprašanja takorekoč že vsa rešena. Finta pri tem je ta, da vprašanja radioaktivnih odpadkov enostavno jemljejo z dnevnega reda. 50 let naj bi te nevarne odpadke dali v „časovna skladišča“ v Seibersdorfu pri Dunaju, v teh petih desetletjih pa se bo že našla kaka rešitev za dokončno in varno skladiščenje. Prav tako rešeno je po tej ekspertizi tudi vprašanje politresne ogroženosti Zwentendorfa in ogroženje talne vode ob kaki nezdaji.

Edina težava pri zadevi je ta, da po najnovejših anketah odklonilno stališče do jedrske energije med prebivalstvom narašča. Medtem ko je julija 1978 že 46 % Avstrijcev bilo zanj, jih je maja 1981 le še 41 %, fronta zavračanja pa je v tem času od 22 % porasla na celih 40 %. V ponoven ljudski referendum se torej ne bodo upali. Zato si pa prizadevajo, da bi ustrezni zakon že leta 1982 spremenili z dvotretjinsko večino. Ali bo to uspelo, bo predvsem odvisno od tega, koliko bo ÖVP uspešno izdržali za svoj pristanek, ne nazadnje pa seveda tudi od tega, ali bo avstrijsko ljudstvo tako preprosto pristalo na izničenje svoje odločitve pred tremi leti.

p.

Zveza koroških partizanov
Področni odbor Pliberk
Slovensko prosvetno društvo
„Edinost“ v Pliberku
Krajevno združenje ZSM
Pliberk

V A B I L O

OB DNEVU VSTAJE SLOVENSKEGA NARODA VABIMO NA

2. spominski pohod na Komelj „Po poteh Domnove čete“

KI BO V NEDELJO 9. AVGUSTA 1981

Zbirališče je od 8. do 8.30 ure (po avstrijskem času) pri tovarišu Janku Apovniku v Borovju štev. 32 pri Pliberku (Woroujach bei Bleiburg). Apovnikova hiša je ob cesti, ki vozi iz Pliberka proti državni meji — Holmec, 2 km pred mejo na razpotju Šmarjeta — gostilna Kos.

Odhod od Apovnika bo ob 8.30 uri preko Šmarjete do spomenika padlim partizanom na Komeljnu, kamor bomo prispeli ob 12.30 uri, kjer bo kratka spominska svečanost potem pa partizanski miting. Za malico in pijačo bo preskrbljeno. Ob 16. uri skupen odhod v dolino.

Na pohodu bomo obujali spomine na težke čase naše narodno osvobodilne borbe in se spominjali vseh tistih, ki so v tem težkem času trpeli in dali svoja življenja za našo svobodo.

Na ta II. spominski pohod vabimo vse, posebno še naš mladi rod, da se bo še bolj seznanil z našo slavno preteklostjo.

Pot pohoda je dolga 9 km v eno stran. Za tiste, ki imajo s seboj otroke, pa je možno, da se priključijo pohodnikom sredi poti pri cerkvi v Šmarjeti. Za vse tiste, ki pa te poti ne zmorejo zaradi bolezni ali starosti, pa je zbirno mesto pri spomeniku ob 12.30 uri.

Ob deževnem vremenu bo spominska svečanost ob 13. uri pri spomeniku.

Celovec se pripravlja na največjo gospodarsko prireditvev leta

Danes teden bodo v Celovcu odprli 30. avstrijski lesni sejem in celovški sejem. To je vsakoletna največja gospodarska prireditvev Koroške, saj vključuje tudi avstrijski lesni sejem in sejem potrošniškega blaga. Čeprav bo to jubilejni lesni sejem, bodo le-tega prav letos skrajšali in ga preimenovali v strokovni sejem. Pravijo, da je tako bolj z gospodarskega vidika, ker je tako tudi cenejši, to pa je v trenutni gospodarski situaciji silno potrebno, razen tega pa bo v krajšem času možno skleniti razne trgovske pogodbe na področju lesne industrije.

Kljub temu pa se prireditelji močno prizadevajo, privabiti čim večje število obiskovalcev. Zato tokrat dajejo večji poudarek celovškemu sejmu, ki se prav tako odvija na znanem razstavnem prostoru in halah ob rožanski cesti. Tako bodo obiskovalci v času od petka 14. do nedelje 23. avgusta 1981 imeli možnost ogleda raznih artiklov in izdelkov podjetij iz 30 držav sveta, seveda pa bo sejmsko zabavišče spet prizorišče raznih zabavnih prireditev.

Celovška sejmska direkcija se tokrat posebno trudi, da bo obiskovalcem in razstavljalcem nudila kar največji servis tako po informiranju kot pri izvedbi tehniških uslug.

Ladinci proti štetju

Ladinci — najmanjša etnična skupina na Južnem Tirolskem — gledajo s skrbjo in nezaupanjem na jesensko ljudsko štetje v Italiji. Pod dani pogoji pričakujejo le decimiranje skupine in njihov obstoj se jim zdi resno ogrožen. Zato je zmeraj več Ladincev pripravljenih boriti se za izboljšanje svojega položaja. „Union Generela di Ladins dla Dolomites“

KRATKE NOVICE

Po širnem svetu

Kazni za neonacistične laži

BONN. — Desnoekstremno trditev, da med drugo svetovno vojno ni bilo masovnega pokola židovskega prebivalstva in ljudi drugih narodnosti, od sedaj naprej v Zvezni republiki Nemčiji ne bo mogoče več razširati ne-kaznovano. Država bo kaznovala tiste, ki še naprej govorijo npr. o „laži o Auschwitzu“.

Zakon o taksah na mejah ni bil sprejet

BEOGRAD. — V Jugoslaviji so v zadnjem mesecu intenzivno razpravljali o uvedbi posebne takse (1500 dinarjev), ki bi jo moral plačati za prehod meje vsak jugoslovanski državljan. Hrvaška in slovenska republiška skupščina nista dali soglasja k osnutku zakona o taksah, pač pa sta predlagali vrsto drugih ukrepov, ki naj bi bolj učinkovito vplivali na odliv dinarjev, npr. da je treba povečati predvsem učinkovitost carinske in drugih služb v okviru predpisov. Sklep zakona ni bil preložen na jesen, kot so nekateri časopisi najprej poročali, temveč ni bil sprejet.

Slovenščina in ekonomska propaganda

GORICA. — V Gorici in okolici delijo številnim kupcem, ki prestopijo mejo, v živih barvah natisnjene reklamne liste s priporočili za najugodnejši nakup v goriških trgovinah, kakor tudi v nekaterih trgovinah v okolici. Pobuda je nastala po stalnem upadanju kupcev v zvezi z nedavnimi deviznimi ukrepi. Slovenci v Italiji v zvezi z reklamnimi listi ugotavljajo, da je jezik v teh listih skrajno malomaren, če ne že žaljiv, tako za Slovence v matični domovini, posebej pa še za pripadnike slovenske narodnostne skupnosti v Gorici in zamejstvu nasploh. Jezik, ki ga uporabljajo, je nekakšna zmes slovenščine, srbohrvaščine in italijanščine.

Protest proti pomanjkanju hrane

VARŠAVA. — Povorke proti lakoti, protestne manifestacije proti pomanjkanju hrane in drugega potrebne blaga ter dvourne stavke ta teden opozarjajo nadalje na težavno gospodarsko stanje na Poljskem. Manifestacije so postale spet množične. Zastopniki Solidarnosti in Cerkve skušajo vplivati pomirjevalno. Hkrati pa vztraja Solidarnost na diskusiji o vprašanju kot so racioniranje mesa, zadovoljivo oskrbovanje s hrano, dostop do javnih občil, gospodarska reforma, samoupravljanje, zakonski osnutek o sindikatih. Začetek tedna ni bilo videti rešitve. Vlada je predlagala trodnevni premor, v katerem bi proučila stališča Solidarnosti in dala odgovor.

Množična slovesnost ob obletnici atentata v Bologni

BOLOGNA. — V nedeljo so v Bologni slovesno počastili spomin žrtvam fašističnega bombnega napada izpred enega leta. Na trgu pred železnico se je zbrala ogromna množica med njimi tisoči mladincev iz vse Evrope, ki jih je vabila komunalna uprava Bologne. Na obrazih zbranih je bilo razbrati, da je fašistični zločin, ki je opustošil železniško postajo in zahteval številne žrtve, še živ v spominu zbranih, prav tako pa se je v njihovih obrazih zrcalila jeza nad nemočjo preiskovalcev zločina, ki niso dosegli zadovoljivih uspehov.

Slovesnosti so trajale od 30. julija do 2. avgusta in so omogočile mladini Evrope, da se srečava in spozna ob številnih kulturnih prireditvah, posvetih in konferencah.

se je zadnje dni z odločno politično izjavo obrnila na javnost in na pristojne politike, stališče je poslala tudi avstrijskemu zveznemu kanclerju Kreiskemu. Zahtevajo spremembo „politično-pravnega statusa Ladincev“ še pred štetjem, sicer bodo bojkotirali štetje. Posebno močno ogroža male narodnostne skupine na južnem Tirolskem način proporca, ki na podlagi štetja dodeljuje pripadnikom posameznih narodnosti mesta v javni službi, stanovanja, pravico do pouka v materinem jeziku itd. Zveza Ladincev poudarja, da pri štetju cela vrsta Ladincev iz oportunitizma zataji svojo narodnost, da ne bi prišli ob delovno mesto ali utrpeli drugo škodo.

V prvi vrsti kritizirajo sedanjo pravno ureditev, ki je v raznih po-

krajinah povsem različna. Tako npr. izven južnega Tirola ne bodo ugotavljali narodnostne pripadnosti Ladincev, čeprav živijo Ladinci tudi v Trentinu, provinci Belluno in Furlaniji. V izjavi pozivajo Ladinci k solidarnosti Ladincev v vseh pokrajinah, od centralne vlade pa zahtevajo spremembo politično-pravnega položaja Ladincev, kot takojšnji korak pa ustanovitev ladinske študijske komisije, ki naj bi proučila položaj te etnične skupine in izdelala konkretne predloge. Med drugim zahtevajo tudi številni formular v ladinskem jeziku in vrsto ukrepov v zvezi s številnimi organi. Če do štetja te zahteve ne bodo izpolnjene, bodo Ladinci izvedli bojkot. To pogumno stališče je izzvalo veliko vznemirjenje na Južnem Tirolskem, tudi v vrstah paradnih Ladincev, v vrstah SVP je videti prizadetost. Kaže, da se Ladinci tokrat ne bodo zadovoljili s praznimi besedami!

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA:

Protest slovenskih gospodarskih organizacij proti zapostavljanju

Dežela Furlanija-Juljska krajina je ustanovila posvetovalni odbor za uporabo javnih finančnih sredstev, sestavljen iz 40 članov, vsi predstavniki raznih deželnih gospodarskih ustanov ter kreditnih zavodov. Med odborniki pa ni niti enega predstavnika slovenskih gospodarskih organizacij in bančnih zavodov. Zato so 31. julija naslovile Slovenska kulturno-gospodarska zveza, Slovensko deželno gospodarsko združenje in Kmečka zveza predsedniku deželnega odbora odvetniku Comelliju ostro protestno izjavo.

V njej poudarjajo, da bo ta odbor razdeljeval javna finančna sredstva na podlagi letošnjih zakonov, ki vsebujejo nove norme za deželno programiranje (prostorsko načrtovanje) in med drugim predvidevajo ustanovitev posebnih organizmov in posvetovalnih odborov za gospodarsko in finančno načrtovanje. Podpisnice odločno protestirajo proti diskriminatornemu postopanju dežele, ki ne upošteva niti enega predstavnika slovenskih podjetniških organizacij in slovenskih bančnih zavodov. Kot še posebej negativno označujejo dejstvo, „da se z ene strani neprestano zahteva od slovenske skupnosti, da žrtvuje velike potencialne lastnega gospodarskega razvoja, kot na primer zemljo, za vsestranski razvoj celotne deželne skupnosti, in da se ji z druge strani odreka vsaka pravica soodločanja pri snovanju razvojnih smernic in pri izvajanju gospodarske politike. Pro-

testna izjava zaključuje z zahtevo po nemudni spremembi dekreta in da se odbor dopolni s predstavniki slovenskih gospodarskih in bančnih organizacij.

USTANOVljen KRAJEVNI ODBOR ZSO V ŽELEZNI KAPLI

Na podlagi sklepov sprejetih na posvetu ZSO, dne 25. aprila 1981 v Železni Kapli, je bil 31. julija 1981 ustanovljen Krajevni odbor ZSO za občino Železna Kapla. Vsi odborniki — 17 po številu — so člani vseh organizacij vključenih v ZSO in zastopniki vseh političnih struktur v občini Železna Kapla. Za predsednika odbora je bil izvoljen Milan Piskernik, kmet iz Lobnika pri Železni Kapli, za njegovega namestnika pa Zupanc Bredica, šiviljska obrtnica iz Železne Kaple. Po volitvah je Teodor Domej predvajal serijo diapozitivov o zgodovini Slovencev s posebnim poudarkom na Železno Kaplo.

Potrebo po krajevnem odboru je bilo čutiti že dalj časa, saj obstajajo v občini vprašanja brezposelnosti, delovnih mest, vprašanja dvojezičnosti, sodelovanje s sosednjimi posvetnimi društvi, delo v zvezi z volitvami v kmetijsko zbornico itd., ki čakajo na skupen odgovor, hkrati pa ZSO s takšnim odborom razširja bazo delovanja na podeželju, kar je v korist prizadetih, kakor tudi strešni organizaciji.

ZSO o volitvah v kmetijsko zbornico

V četrtek 30. julija sta nadzorni in upravni odbor Zveze slovenskih organizacij na skupni seji razpravljala med drugim tudi o jesenskih volitvah v kmetijsko zbornico. V razpravi so odborniki ocenili vse interesne skupnosti, katerim bodo kmetje na južnem Koroškem dajali svoje glasove. Pri tem je bilo ugotovljeno, da velike interesne skupnosti kmetov — čeprav jih volijo tradicionalno tudi slovenski volilci — v svojem delu ne upoštevajo enakopravno slovenskega deleža v tem prostoru in da so marsikdaj v zgodovini pokazale sovražno nastrojenost do slovenske narodnostne skupnosti. Ugotovljeno pa je bilo

tudi, da ZSO ne bo podpirala nobene ozke nacionalne usmerjenosti, prav tako pa ZSO kot frontovska organizacija ne bo podpirala stremljenja, da se zlorabi volilna propaganda za kakršnokoli strankarsko propagando.

Kmetje na južnem Koroškem so v pretežni meri srednji, majhni ali polkmetje, zato se bo ZSO, ko se je odločila za podporo liste „Skupnosti južnokoroških kmetov“, v volilnem delu zavzemala za program, ki ustreza socialnim interesom teh slojev kmetov na južnem Koroškem, prav tako pa za upoštevanje nacionalnega vidika v teh vprašanjih.

Konjunktura ne bo?

Ob začetku leta je bilo veliko govora o tem, da bo verjetno sredi leta spet opaziti konjunkturo v avstrijskem gospodarstvu. Sedaj pa raziskovalci gospodarskega razvoja ugotavljajo, da se konjunktura noče in noče oživiti. Vzroke vidijo predvsem v stagnaciji eksporta, ki jo povzroča celotni zahodni Evropi visoka obrestna mera, prav tako pa tudi težnje državnih zmanjšati deficite državnih proračunov.

Zadnje mesečno poročilo inštituta za raziskovanje gospodarstva ugotavlja, da osebna potrošnja nadalje ostaja na nizkem nivoju, opaziti pa je v Avstriji tudi nadaljnje nazadovanje števila zaposlenih. Tudi ponudba z delovnimi mesti je v juniju za 30 odstotkov nižja kot v zadnjem letu. Glede turizma ugotavljajo nekoliko nižji neto-dohodek kot v lanskem letu.

Ni presenetljivo, da v takšnih okoliščinah delavska zbornica v Linzu ugotavlja nazadovanje realnih dohodkov industrijskih delavcev v Avstriji v letu 1980 za 0,6 %. To je samo en indikator kako težka gospodarska situacija pritiska na delovne ljudi. Raziskava delavske zbornice ugotavlja, da v Zgornji Avstriji ženske zaslužijo do dve tretjini manj kot njihovi moški „sodelavci“.

Na podlagi zahodnonemških podatkov je delavska zbornica v Linzu primerjala plače delavcev in na-

stavljenec v 11 razvitih kapitalističnih državah in prišla do zaključka, da zasluži avstrijski delavec najmanj v primerjavi z ostalimi delavci. Primerjala je kupno moč povprečne plače in ugotovila, da znaša ta v Švici 105 S, na Švedskem 102, v Belgiji, Zvezni republiki Nemčiji, ZDA in na Nizozemskem med 100 in 90 šilingov, v Angliji 72 šil., na Japonskem 69, v Franciji 68 šil., v Italiji zasluži delavec 59 šil. na uro, v Avstriji pa, ki je na zadnjem mestu pa znaša kupna moč na uro 57 šilingov.

Koroški delovni urad, ki je ravnokar podal gospodarsko poročilo zadnjega leta sicer ugotavlja, da bo v nasprotju z avstrijskim trendom število zaposlenih na Koroškem leta 1981 malenkostno napredovalo (za 0,5 %), da pa pričakujejo visoko brezposelnost 5 %, ki je spet nekoliko višja kot leta 1980 (4,7 %).

Palestinski teroristi v Avstriji?

Pretekli teden je avstrijska policija na dunajskem letališču Schwechat prijela dva moža, ki sta težko oborožena hotela izkrcati v Avstriji. Priletela sta z avstrijskim letalom iz Damaska preko Beiruta na Dunaj.

Od umora dunajskega mestnega svetnika Nittela 1. maja letos so avstrijske varnostne oblasti bolj pazljive, da zavirajo začetke terorizma v Avstriji. Čeprav do danes še ni nič jasno, kdo pravzaprav stoji v ozadju omenjenega umora, pa se določeni krogi od tega časa dalje vedno bolj trudijo, da bi osvobodilno gibanje palestinskega ljudstva in zlasti njegovo edino predstavništvo, PLO, čim bolj diskreditirali. V ta namen se poslužujejo kar najbolj plitvih argumentov: ker je bil Nittel predsednik avstrijsko-izraelskega prijateljskega društva in ker se je menda neka ominozna Abu Nidalo skupina priznala v nekem intervjuju za revijo „Profil“ k umoru Nittela ter menda napovedala tudi usmritev kanclerja Kreiskega, je, čim se pojavijo teroristi v Avstriji — vedno PLO tarča raznih sumničenj večine avstrijskega tiska. Uvodnikar v socialističnem dnevniku Koroške, pa ve očitno še več, namreč, da Jugoslavija vsaj posredno sodeluje s palestinskimi teroristi, saj ve poročati, da se bosta oba prijeta terorista, če jih Avstrija izpusti, vrnila preko Ljubelja ali Korena v Avstrijo, da bi opravila svoje delo. Koroški novinarji so pač vedno najbližje informativnemu obzorju...

Vendar enačica PLO=terorizem, ki so jo ustvarili cionistični in zahod-

ni mediji pod duhovnim vodstvom Izraela in ZDA postaja iz dneva v dan tudi med svetom vedno manj verodostojna. Kajti iz dneva v dan — in to posebno v zadnjih tednih — postaja jasno, kdo je na bližnjem vzhodu dejanski terorist: izraelske bombe morijo dnevno civilno prebivalstvo v palestinskih taboriščih in tako pač ni več mogoče postaviti resnice na glavo.

To dejstvo namreč, da se Izrael čedalje bolj diskreditira in izolira, pa nas zopet privede do izhodišča: kdo bi imel danes največji interes nad ne-

utemeljenim palestinskim terorizmom? Novice, ki jih širijo določeni mediji, so zelo blizu priljubljeni taktiki „Primiti tatu!“, da bi prikrili resničnega krivca.

Kreisky je kot viden predstavnik socialistične internacionale in tudi kot ugleden zahodnoevropski politik eden izmed prvih priznal PLO in pravico palestinskega ljudstva do lastne države. Ostro je tudi ožigosal izraelsko politiko zlasti v zadnjem času vlade fašista Beginja. Kreisky je pozval evropske države k dialogu z arabskimi

Politični poraz Izraela v spopadu s Palestinci

Po pred nedavnim sklenjenem premirju ob izraelsko-libanonski meji razpravljajo v Izraelu intenzivno o političnih posledicah premirja, prav tako o celotni Beginovi agresivni politiki. Večina izraelskih časopisov ugotavlja, da so se spopadi po zaslugi neodgovorne Beginove politike končali z najhujšim političnim porazom Izraela. Tudi zahodni prijatelji Izraela in najradikalnejši izraelski militaristi pridejo do zaključka, da hrbenice palestinskega ljudstva ni mogoče zlomiti in da političnega problema ni mogoče rešiti zgolj z vojaškimi sredstvi. Izraelski časopisi ugotavljajo, da so spopadi povzročili le ogromno materialno škodo, vznemirili prebivalstvo ob meji z Libanomom in povzročili najhujše trenje med ZDA in Izraelom. Mnenja so tudi, da imajo iniciativo sedaj Palestinci, in da si je Begin sam vezal roke, kar je tudi vzrok, da sedaj lahko le upa na morebitno palestinsko kršitev premirja.

Opazovalci ugotavljajo, da je moč Palestinec obstajala tokrat v tem, da ji je kljub visoki izraelski vojaški tehniki uspelo vzdržati temu pritisku in to na zelo raztegnjenem področju.

državami vključno s predstavniki PLO. Ali bi potemtakem PLO dejansko imela interes nad usmrčitvijo Kreiskega? Edino korist od takih in podobnih akcij bi imel in ima izključno Izrael, ker s takimi novicami in poročili v svetovnih medijih odvrta pozornost ljudi od svojih lastnih zločinov in terorističnih akcij proti palestinskemu ljudstvu.

Skupina Abu Nidala, ki je menda prevzela odgovornost za umor Nittela in menda tudi napovedala usmritev Kreiskega, pa s PLO ni v nobeni zvezi. Nedavno je šef palestinske obveščevalne službe v pogovoru z glavnim urednikom avstrijskega mesečnika „Extrablatt“ o tej skupini dejal: „Vemo, da je Mossad (izraelska tajna služba; op. ured.) že večkrat in na raznih krajih izvedla teroristične napade in se nato prizadevala, da odgovornost za le-te naprti Palestinecem. In sigurno je eno: v praksi so Abu Nidal in njegovi ljudje agenti Mossada, kajti to kar delajo, služi izraelskim interesom. In večinoma so bili tudi Palestinci, ki so bili od teh ljudi umorjeni.“

Vsa koncentrirana kampanja cionističnega in zahodnega tiska in drugih medijev je eden zadnjih poskusov, da bi še enkrat rešili Izrael pred obdobjem svetovne javnosti. Vendar jim ne bo več dolgo uspelo zamegljevati pravični cilj palestinskega ljudstva: osvoboditev zasedenih področij in palestinskega ter židovskega ljudstva izpod cionističnega jarma.

Priveditev sožitja v Globasnici

„Kolikor jezikov znaš, tolikokrat si človek“, tako se glasi geslo, nameščeno v auli ljudske šole v Globasnici, kjer se je minulo nedeljo zvečer odvijal koroški kulturni večer, katerega je tam priredila globaška občina. To je bila prva prireditev, na kateri so sodelovala vsa kulturna društva v občini, torej slovenska in nemška. In to je vsekakor spodbudno, kar je pokazal tudi obisk, saj je dvorana bila zasadena do zadnjega kotička.

Tako je globaški župan Albert Sadjak v svojih pozdravnih besedah izrazil zadovoljstvo nad prireditvijo in nad tem, da take akcije prispevajo k mirnemu sožitju med obema narodoma v občini oz. deželi. Župan Sadjak je govoril v obeh deželnih jezikih in tako občanom kot turistom zaželel lep kulturni užitek. Že s tem, da je prireditev bila organizirana v turistični sezoni, je dobila širši pomen, saj je s tem dvojezičnost brez dvoma prekoračila občinske meje in bo gotovo ugodno odmevala tudi v deželah v katere se bodo po dopustih vrnila letoviščarji, ki se trenutno mudijo v Globasnici in okolici.

V duhu besed župana Sadjaka je potekal tudi kulturni spored. Čeprav je sodelovalo devet zborov in ansamblov in je na koncu bila še

počastitev zvestih gostov, ki dolga leta prihajajo v Globasnico, je vse potekalo brezhibno in bilo konča-

koncu odhajali z navdušenjem. K letu temu pa so prispevali nastopajoči zbori in ansamblji iz občine Globasnica. Tako je kot prvi nastopil otroški pevski zbor Globasnica, potem mešani zbor Globasnitz, moški pevski zbor „Franc Leder-Lesičjak“ iz Štebna, mešani pevski zbor „Peca“ Globasnica, moški kvintet Globasnitz, Jauntaler Trio Globasnitz, mladinska folklorna skupina Globasnica in Petzen-Trio Wackendorf (Večna vas).

no v pičlih dveh urah. Tako so udeleženci lahko zbrano zasledovali pester kulturni spored in na

Spored je bil dejansko pester in je nudil vsakemu nekaj, od petja do poskočnih melodij in plesov. Tu moramo naglasiti, da so slovenske skupine po številu bile močnejše in da je napovedovalec slovenskih ansamblov napovedoval dvojezično, medtem ko smo to s strani nemških skupin pogrešali. Kljub temu je prireditev bila izredno uspešna tako z organizacijske strani kot v smislu dobrega sožitja med narodi ter posredovanje kulture juž. Koroške turistom. Upajmo, da bo globaška občina še kdaj vabila na slične prireditve. Nedeljski koroški večer v ljudski šoli je potrdil, da take prireditve pri občinstvu najdejo odobravanje.

PREJELI SMO:

Pismo bralca NT-a

Naš tednik z dne 23. julija t. l. prinaša na 5. strani s krepkim tiskom in v posebnem okviru očetek z naslovom LATINSKA KUNSTNA: PECUNIA NON OLET.

Ker ne verjamem, da so se vsi bralci NT-a učili v svojem življenju latinščine, naj jim te tri kunstne besede prevedem v materinščino: DENAR NE SMRDI.

Kar zadeva moj idealizem, ki ga NT prav tako pogrša kakor Gigacherjevega in Obnostererjevega, češ kako je mogoče, da smo za branje ob izidu antologije „Kärnten besichtigt“ prejeli vsak po en tisočak, naj NT-u zadevo pojasnim: omenjeni tisočak velja za branje in kot simboličen prispevek namesto honorarja za objavljeno besedilo v omenjeni antologiji. Kaj sta prijatelja Gigacher in Obnosterer s tem tisočkom počela, ne vem in me tudi ne more brigati, jaz sem ga že jutri dan nakazal za deset izvodov te antologije Marcelu Meyrathu, Kalvarienberggasse 35/12, 1170 WIEN, PSK Nr. 7126815. Kolikor je še ostalo, pa sem ...

No, ali sem se dolžan izpovedovati NT-u tudi še za ostale šilinge? Kaj ni bil denar pošteno zaslužen? Takšen res ne smrdi, pač pa smrdi, če ga pričakaš ali kakorkoli prilisiš. Ali pa razmetavaš za kake „sprejeme“, če ga nisi sam pridelal.

Toliko za pojasnilo, da mi ne bo kak bralec NT-a zameril pomanjkljiv idealizem. Ne vlečem se za ugled idealista, za uhlje pa se tudi ne dam vleči kakim nergačem v tri dni. Če bi me bil kdo od NT-a prej vprašal, to pismo bralca ne bi bilo potrebno. — Hvala, da ste ga objavili.

Janko Messner

Pričujoče pismo nam je poslal podpisani s prošnjo, da ga objavimo, ker je tega uredništvo Našega tednika ni hotelo objaviti.

Uredništvo

Jubilej galerije Hildebrand v Celovcu

Galerija Hildebrand v Celovcu slavi letos 20-letnico obstoja. Kot taka je najstarejša privatna galerija v Celovcu in prav tako ena najstarejših galerij v Celovcu sploh. Njeno delovanje pa se ni omejevalo zgolj na razstave, marveč je galerija prirejala številne druge prireditve kot so predavanje in diskusije o raznih aktualnih vprašanjih.

Ob jubileju, ki ga galerija slavi, je treba naglasiti, da ob svojem prizadevanju ni bila brezbrizna do slovenskih likovnih umetnikov niti do manjšinske problematike kot take. Vedno je oboje vključevala v svoje načrte, čeprav je zaradi tega večkrat padla v nemilost tam, kjer jim je slovenska prisotnost trn v peti. Toda vztrajnost organizatorjev galerije Hildebrand se je izkazala za pravilno in je tudi zato danes med tistimi v Celovcu, ki si je s svojim delom utrla pot v mednarodno javnost.

Vodji galerije arhitektu Hildebrandu je ob 20-letnem jubileju čestital sam deželni glavar Leopold Wagner in zaželel mnogo uspeha tudi v prihodnje. Sam arhitekt Hildebrand pa je smatral za potrebno, da je ob 20-letnem jubileju javnosti sporočil, da je odbor svoje delovanje ocenil nekoliko samokritično in da se je delokrog galerije v zadnjem letu skril le na prirejanje razstav. Kot vzrok navaja, da se druge prireditve zdaj odvijajo na drugih inštitucijah, zlasti na univerzi in zdaj galerija v take svrhe ni več iskana. Zato ugotavlja, da je v letu 1980 poleg 15 razstav bilo še 16 drugih prireditev in da letos tega razvoja ni več možno zabeležiti. Novi odbor močno razmišlja o novem delovnem načrtu — taka je trenutna situacija. Odgovorni se obrača na člane in prijatelje galerije za predloge ali da sami organizirajo kaj primerne, kajti galerija je — razen ob večerih otvoritve razstav vsake tri tedne — vedno na razpolago. Arhitekt Hildebrand tudi govori o finančnih težavah, vendar je bilo možno premostiti tudi te, čeprav podpora s strani uradnih forumov ni bila zadostna.

Svoj jubilej Galerija Hildebrand slavi z delom, pravkar v tej galeriji razstavlja skupina modernih umetnikov, med njimi tudi Zorka Weiss.

Galerija Hildebrand vabi na

likovno razstavo

ki je odprta do 14. avgusta 1981. Obisk je možen od ponedeljka do petka, od 17. do 20. ure in v soboto od 10. do 12. ure.

Med številnimi razstavljalci je zastopana tudi Zorka Weiss. Ljubiteljem likovne umetnosti toplo priporočamo, da si razstavo ogledajo.

Nimamo vzroka, da bi zamolčali borbo koroških partizanov

V številu 21 Slovenskega vestnika smo objavili recenzijo knjige „Slovenska dediščina, prvi del“ (Slovenian heritage I) izpod peresa Ivana Dolenca (Kanada).

Dolenc povsem poudarja, da je knjiga napisana „na popularen ameriški način“, ki naj „seznanja mladi rod v angleško govorečih deželah s slovensko zgodovino in kulturo, z izbranimi slovenskimi dosežki svetovnega slovesa, z „znamenitimi Slovenci“ v Ameriki in drugje, z življenjem in zaslugami slovenskih ameriških pionirjev — obenem pa naj prebudi med bralci slovenskega rodu občutek za domače korenine in slovensko etično zavest. Posebnost te ameriške knjige je tudi ta, da je dobra petina njene besednega dela posvečena Slovincem v Avstriji.“

Ta namen je knjiga gotovo tudi dosegla.

Kljub temu se nam zdi, da v knjigi zgodovina koroških Slovincem ni zajeta zadostno, predvsem kar se tiče obdobja med 1938 in 1945. V knjigi je to obdobje opisano na straneh 64 in 65. Avtor predvsem obravnava nacistično nasilje proti koroškim Slovincem, npr. prepoved slovenskega jezika v javnosti, ukinitvev slovenskih organizacij, tiska, knjižnic ipd., odstranitev slovenskih napisov in ne nazadnje izselitev koroških Slovincem oz. naselitev (sistematična) Nemcev na Koroškem. Na dveh slikah so p nazorjena nacistična grozodejstva. Prva kaže spomenik selskih žrtev, ki so bile obglavljene 29. aprila 1943, druga pa žrtve Peršmanove tragedije 14 dni pred koncem druge svetovne vojne.

V knjigi pa ne najdemo nič o oboroženem odporu koroških Slovincem, o pomenu tega gibanja v svetovnem merilu za poraz nemškega nacizma, in tudi o pomenu tega gibanja za obstoj slovenskega naroda nasploh, za koroške Slovence pa še prav posebno. Navsezadnje je tudi povojna zakonodaja, kolikor se tiče slovenske manjšine na Koroškem, povezana z oboroženim odporom Slovincem na Koroškem, vzemimo samo dvojezično šolstvo po letu 1945 in člen 7 avstrijske državne pogodbe.

Mimo vprašanja in pomena oboroženega odpora koroških Slovincem v drugi svetovni vojni danes ne more nobena seriozno zasnovana zgodovinska znanost. Neodvisno od tega, ali oboroženi partizanski odpor moralno odobravamo ali ne, ostaja dejstvo, da je prav ta oboroženi odpor na Koroškem prispeval k zlomu nacizma. V tem kontekstu bomo citirali mladega avstrijskega zgodovinarja dr. Josefa Rauscha, ki je objavil v „Militärhistorische Schriftenreihe“, zvezek 39/40, daljšo razpravo o koroškem partizanstvu pod naslovom „Partizanski boj na Koroškem v drugi svetovni vojni“ (Der Partisa-

nenkampf in Kärnten im zweiten Weltkrieg). Krajši povzetek iste razprave pa je pred kratkim objavljen v Österreichische Osthefte števil 1, 1981.

Po podrobnem prikazu razvoja partizanskega gibanja na Koroškem ter njegove povezave s slovenskim oz. jugoslovanskim odporiškim gibanjem pride Rausch do zaključka, da je vojaški pomen oboroženega upora oz. vstaje v smislu čeprav morda le skromnega prispevka k zmagi nad nacionalsocialističnim nemškim rajhom očitni. Da je šele propad te države pomenil predpogoj za prerod Avstrije, je neizpodbitno.

Čeprav obstajajo glede moralnega odobravanja partizanskega boja načelno različna mnenja, pa na noben način ni moč tajiti, da so partizani na Koroškem s poškodovanjem ali z uničenjem mnogih prometnih in komunikacijskih naprav (tiri, mostovi, lokomotive in vagoni ipd.), z deloma uspešnimi napadi na elektrarne, žage, tovarne, rudnike (predvsem v Mežici) delali škodo vojaškemu gospodarstvu in s tem tudi vojaškemu naporom „tretjega Rajha“ v omenjenem območju.

Največkrat iz istih razlogov so usmrčevali ali deportirali oz. „mobilizirali“ osebe, ki so delale v oboroževalni industriji. Prav v tem kontekstu se ne sme prezreti slabitev bojne morale in zaupanje v zmago lokalnih nacionalsocialistov.

Predvsem pa so razmeroma slabe partizanske enote izsilile preformiranje in premeščanje cele vrste nemških oboroženih formacij na Koroškem, ki so v času do osvoboditve Koroške po jugoslovanskih in angleških enotah v mnogih bojih utrpeli nekoliko stotin žrtev.

Večjo težo kot izgube osebja, ranjencev, ujetnikov in dezertirjev pa je imelo dejstvo, da so te sile bile primorane ostati na Koroškem, čeprav bi jih lahko uporabili na drugih krajih.

Ojačiti so morali tudi lokalne sile, s tem pa so bile te sile vojaškemu gospodarstvu odtegnjene. Od leta 1943 naprej je bilo na Koroškem nekaj tisoč nemških vojakov v boju s partizani. Te sile so bile razporejene 1944/45 na 150–160 garnizij in postaj. Če to število primerjamo s številom leta 1941/42, vidimo, da se je potrojilo.

Iz teh izvajanj avstrijskega zgodovinarja je razvidno, da je partizanski boj na Koroškem neglede na to ali so se partizani borili za to ali drugo državo, neglede na to ali so imeli ta ali oni idejno politični koncept, bil sestavni del svetovne antifašistične fronte. Koroški partizani so potemtakem vnašali v to gibanje dostojni prispevek slovenskega naroda.

Prav zaradi tega nimamo vzroka, da bi karkoli o našem partizanstvu zamolčali ali pa, da bi ga sploh podcenjevali. Mar.

MDA „PERŠMANOVA DOMACIJA“ NAPREDUJE

Minuli petek in soboto je naša mladina v okviru delovne akcije „Peršmanova domačija“ v Koprivni bila spet pridno na delu. Med drugim je vstavila oziroma vgradila nova okna in obnovila poškodovani dimnik. Kljub maloštevilni ekipi je bila delovna akcija vsekakor uspešna in lep doprinos k obnovitvi Peršmanovega doma, ki bo kmalu igral vlogo doma srečanja in bo opominjal, da do takšnega grozodejstva kot ga je bila deležna nesrečna Peršmanova hiša oz. družina, ne sme nikoli več priti.

ŽITARA VAS:

Nova žitajska šola brez napisa

Vprašanja v zvezi z novo šolo, možnosti ureditve otroškega vrtca v stari šoli in financiranje poti so bila v ospredju zadnje občinske seje začetek tega tedna.

Med drugim so zahtevali slovenski mandatarji dvojezični napis na novo ljudsko šolo. Direktor dvojezične šole v Žitari vasi Franc Kukovica je kot mandatar EL občinskemu svetu na seji še enkrat tol-

Še bolj živahno je postalo ob 12. točki, ki je obravnavala zahtevo EL po utanovitvi otroškega vrtca v stari ljudski šoli. Kot je znano je predstavništvo občine že leta 1970 obravnavalo ta problem in sklenilo,

razumeli kot onemogočanje delovanja drugih frakcij, ki potrjuje da v žitajski občini ni pripravljenosti za sodelovanje. Sicer sta bili VP in SPÖ nato pripravljene skrajšati rok za ureditev podlag na pol leta, mandatarji EL so glasovali proti temu predlogu, ker je takšno postopanje zavlačevanje.

Občinski svet je med drugim odobril podporo združenjema pensionistov, sklenil zaprositi za nadaljnje posojilo za šolo, obravnaval pa je še celo vrsto prošenj v zvezi z urejevanjem občinskih poti.

Ta teden je opravila svoje delo v žitajski občini tudi gradbena komisija, ki si je na licu mesta ogledala prostor, kjer bo zgrajena podružnica železnokapelške Posojilnice. Podružnica posojilnice bo zgrajena v Miklavčevem nasproti požarni brambli. Prav tako je delovala ta teden gradbena komisija za gradnjo tovarne Intrade, ki bo zgrajena ob cesti med Miklavčevem in Žitaro vasjo.

BREZNIKOV CAMP:

4. poletna prireditev „Danice“ za turiste

Kakor že lansko leto je bila tudi letošnja kulturna prireditev SPD „Danica“ na Breznikovem campu ob Zablatniškem jezeru ogromen uspeh in drugi višek te poletne sezone. Zadnji petek se je zbralo nad 1500 ljudi tega malega sveta ob Zablatniškem jezeru in okolice, da bi prisluhnili sporedu, ki so ga sestavili mešani pevski zbor SPD „Danica“, moški zbor SPD „Trta“ pod vodstvom Jozija Starca, folklorna skupina „Trte“ pod vodstvom Slavke Kukovice ter „Trio Korotan“ pod vodstvom Hanzija Kežarja. Nastopajoči so želi bučen aplavz. Spored so povezovali kot že običajno v slovenskem, nemškem in holandskem jeziku, s številnimi informacijami o kulturnem delovanju koroških Slovencev in o življenju Slovencev v teh krajih nasploh. Navzoča je bila tudi zastopnica škocijanske turistične zveze, ki je s kratkim pozdravom dokumentirala, da se ne da več prezreti živnega in aktivnega deleža, ki ga predstavljajo Slovenci v tem prostoru.

Podružnica Topsporta v Železni Kapli

Od začetka tega tedna naprej dela v novi podružnici tovarne Topspora v Železni Kapli 9 delavk, ki proizvajajo kot glavno podjetje pri Pliberku športne rokavice. Na nove stroje so se delavke priučile v glavnem podjetju v Pliberku, kjer so za časa kolektivnega dopusta napravile 3-tedenski tečaj. Kot pravijo delavke je zanje to delovno mesto zelo ugodno, saj se jim ni treba voziti iz domače občine, vrhu tega pa se ni treba bati, če se pogovarjajo slovensko. V okolici Železne Kaple je še dovolj ljudi, ki bi rabili delo, zato je ta iniciativa v tako težavni gospodarski situaciji za ta kraj razveseljivo dejstvo, pričakovati pa je, da bo v prihodnjem času podružnica v stanju sprejeti še nekaj ljudi.

6. pohod na Obir

Nedeljskega 6. pohoda na Obir, ki ga vsako leto prireja Slovensko prosvetno društvo „Obir“ na Obirskem, si nismo mogli želeči in predstavljati lepšega in uspešnejšega kot je bil. Najlepše vreme nas je razveseljivalo in spremljalo ves dan. Do Železnokapelške kočje se je večina pripeljala in tam pustila svoja vozila. Nekaj planincev pa je prišlo s selske, kacamunove strani. Lepo počasi v prijetni dvourni hoji smo se pomikali proti vrhu naše gore.

Okoli 13. ure so vsi planinci, udeleženci našega pohoda bili zbrani na vrhu. Srečavali smo delno prav dobro, pa tudi manj dobro znane obraze. Pozdravljali smo se s Kočani, Selani, Kapelčani, Šentlipšani. Gostje iz Celovca, Šentjakoba in drugod so ravnato trpeli zaradi vročine kot tisti, ki so prišli iz Šmarjete v Rožu, Podkloštra v Zili ali štajerskega Gradca. Še posebno pa nas so s svojim obiskom razveselili pevci moškega okteta iz Zirovnice. Po malici in zasluženem oddihu smo v polkrogu sledili izvajanju programa. S Prešernovo „Zdravljico“ so začeli pevci, gostje iz Zirovnice. Nadaljeval je predsednik SPD „Obir“ dr. Brumnik, ki se je spomnil našega prvega tovrstnega pohoda, katerega se je udeležil takratni selski župan, učitelj in aktivni funkcionar naše narodne

skupnosti Herman Velik. Le nekaj tednov navrh pa je umrl, star komaj 46 let. Samo dan pred našim pohodom je minila že petletnica njegove smrti. Kako živ je še spomin nanj, smo boleče občutili prav v zadnji točki programa.

Oktetovci iz Zirovnice so zapeli 1. kitico pesmi „Počiva jezero v tihoti“. Nato so brenče ponavljali melodijo te pesmi, vmes pa sta s krepkim in jasnim glasom dr. Ludvik Karničar in Valentin Polanšek izvajala ganljivi „Recital v spomin Hermanu Veliku“. Pretresljivi trenutki, potrtost v naših srcih in v marsikaterem očesu solze! Vzdušje se je polagoma dvignilo in uravnovesilo. Malce zmučeni smo prišli k Marofu na piknik. Marljivi domači društveniki so poskrbeli, da ničesar ni primanjkovalo. Kdor je bil lačen, je prišel do svoje pečence, žejni so se pošteno odžejali... V veseli družabnosti, petju ter obujanju spominov, ki so kakorkoli v zvezi s to našo goro Obir smo zamudili, kdaj se je začelo mračiti.

Naša želja za drugo leto je: isto krasno vreme kot letos, enako lepo število udeležencev in njihovim dobrim razpoloženjem, lepa in smiselna programska točka na vrhu, niže spodaj pa spet nemoteni in prijetni potek piknika.

M.P.

mačil upravičeno zahtevo. Dejal je, da se mu zdi kot vodji dvojezične šole potrebno in za vsakega demokrata sprejemljivo ter samoumevno, da dobi dvojezična šola tudi dvojezični napis. Razvila se je dolga debata v kateri je zastopal župan Posod mnenje, da naj izostane vsak napis, zastopnik VP Eisner je celo menil, „da se ob takšni rešitvi večinski narod odpove svoji pravici do napisa“ in da naj zaradi tega tudi Slovenci odstopijo od svoje zahteve!! Slovenski zastopniki v občinskem svetu so zavračali takšne očitne neumnosti, končno pa so le pri tej absolutni večini, ki je bila proti njim, glasovali za to, da sedaj ne bo napisa. Direktor Kukovica je temu dodal: ne zaradi tega, ker je to bolj pametno, temveč dejansko samo zaradi miru v občini naj zaenkrat izostane napis, dokler se situacija ne izboljša. Dodal je še, da bo v notranjosti šole dal napraviti dvojezične napise.

da je treba raziskati možnosti ureditve otroškega vrtca v šoli. EL je približno dva meseca pred sejo ponovno naslovilo na občino pismo, naj preveri možnosti za izgradnjo vrtca in si poskrbi podlage do seje. Slovenski mandatar Kukovica je očital županu in večinski frakciji, da očitno zavlačuje to zadevo, posebno še s svojim predlogom, da naj občina pripravi te podlage v roku enega leta (!). Zadevo bi bilo mogoče razčistiti najpozneje v teku enega meseca. Slovenski zastopniki so zahtevali nato tudi še sklep, da je občina pripravljena poblastiti posamezne frakcije za iskanje določenih interesov, ki bi bili pripravljene urediti otroški vrtec, pod pogojem, da občina prevzame stroške za vzdrževanje poslopja ter podpre otroški vrtec z vsoto 50.000 šilingov.

Zastopniki večinskih strank niso bili pripravljene sprejeti takšen sklep, kar so slovenski mandatarji

RADIŠE:

Tekma koscev

V nedeljo 2. avgusta 1981 je SPD Radiše pripravilo tekmovanje koscev na Cimpermanovem travniku v Verovcah. 18 tekmovalcev, ki so bili razvrščeni v 4 skupine, je z zanimanjem spremljalo in spodbujalo okrog 70 gledalcev. Moški kosci so morali pokositi po 36 m², ženske pa 24 m².

Najboljši dneva je bil Nuži Lampichler st., po domače Jugov oče, ki je tudi zmagal v starostni skupini nad 60 let. Prejel je prehodni pokal. Med moškimi do 60 let se je izkazal kot izredno dober kosec Nuži Tolmajer, tajnik KKZ, medtem

ko je Beti Woschitz, p. d. Rokovnica iz Zg. Rut zbranim obiskovalcem pokazala, da tudi ženske obvladajo umetnost košnje. Bila je najboljša med ženskimi tekmovalkami. V skupini gostov je zmagal Gregor Pitschek iz Rožeka.

Tekmovalno popoldne se je nadaljevalo v veselem prijateljskem vzdušju ob pesmi ter prigrizku in kozarcu piva. Zadovoljni so odhajali ne samo zmagovalci, ki so odnesli nagrade, temveč tudi vsi obiskovalci, z vtisi na lepo, čeprav vroče nedeljsko popoldne.

L.L.

Sporočamo žalostno vest, da je v starosti 71 let po daljši boleznini umrl v celovski bolnišnici

EKONOMSKI SVETNIK

Mirko Kumer

p.d. ČRČEJ Z BLATA PRI PLIBERKU

Pokojni je bil med drugim tudi ugleden komunalni politik, kateremu je še posebno bila pri srcu kmečka stvar. Kot vnet in napreden kmet je dolga leta sodeloval tudi v Slovenski kmečki zvezi, kjer se je z velikim prizadevanjem zavzemal za pravice in napredek slovenskih kmetov na Koroškem.

Pokojnega nadvse spoštovanega kmečkega tribuna bomo ohranili v častnem in nepozabnem spominu.

Od njega smo se, ob ogromni udeležbi, poslovili včeraj na šmihelskem pokopališču.

SLOVENSKA KMEČKA ZVEZA

SLOVENJI PLAJBERK:

Kulturni večer za turiste

Slovenji Plajberk postaja s svojo gorsko naravo vedno bolj privlačen za številne turiste in vikendaše. Slovensko prosvetno društvo „Vrtčača“ iz Slovenjega Plajberka je zato letos prvič priredila kulturno prireditev za turiste, da jim predstavi slovensko kulturo in narodnostno zgodovino tega kraja. Na prireditvi v gostilni pri Sereinigu v Podnu so pred številnimi nemškogovorečimi Avstrijci in Nemci spregovorili v slovenskem in nemškem jeziku predstavniki društva. Na dobro pripravljene kulturne večere so tako gostje zvedeli precej o zgodovini koroških Slovencev, domači tamburaši pod vodstvom Pavlija Lausseggerja po so jim zaigrali iz bogatega repertoarja tega mladega instrumentalnega zbora. Sestri Čertov in vokalni mešani kvintet pa so predvajali predvsem domače slovenske narodne pesmi.

OBIRSKO

Tomaž Holmar obhajal zlato mašo

Pred nedavnim je župnik Tomaž Holmar z Obirske obhajal 50-letnico mašništva ali zlato mašo na Višarjah. Ta lepi kraj si je izbral zaradi tega, ker ga na Višarje spominjajo mlada leta. Tam je namreč njegov oče oskrboval višarsko cerkev in tam je tudi jubilat obhajal prvo sveto mašo.

Te jubilejne slovesnosti so se udeležili tudi njegovi farani z Obirske in Kort, predvsem pevci, ki so tako lepo popestrili ta visoki jubilej. Kot večina slovenskih koroških duhovnikov je tudi župnik Holmar okusil strahote nekdanjega nacističnega režima. Pognali so ga z domačih krajev v tujino.

Župnik Holmar je že mnogo let župnik pod visokim Obirjem na Obirskem, čislal od vsch in zvest svojemu ljudstvu.

Priljubljenemu jublantu iskreno čestitamo z željo, da bi še dolgo župnikoval med nami in da bi zdrav obhajal železno mašo.

Folklor SPD „Zarja“ na Beljaškem žegnanju

Okrog 40.000 gledalcev od blizu in daleč se je minulo soboto zbralo v Beljaku, da prisostvujejo temu veselemu praznovanju in da si ogledajo povorko folklornih skupin. Pisane noše, ki so se pomikale od protestantske cerkve do mestnega trga, so bile resnično prava paša za oči.

Sodelovalo je 77. skupin iz Avstrije, Jugoslavije in Italije s približno 2500 člani. Slovenska folklorna zveza je posredovala folklorno skupino prosvetnega društva „Zarja“ iz Železnih Kaple, ki

jo vodi Franci Sadojšek. Napovedovalec Gerhard Lepuschitz je povedal, da prihaja ta skupina iz dvojezičnega področja Koroške. Naša skupina je požela bučen aplavz, ko se je predstavila z dvema plesoma, posebno, ko je nastopila ob svetovno znani folklorni skupini „Lado“ iz Zagreba.

Beljaško žegnanje postaja vedno bolj znano širom po svetu in marsikateri obiskovalec pride iz zelo oddaljenih krajev, samo ga si lahko ogleda pisano bogastvo noš in plesov.

Vedno več vozil preko Turske avtoceste

Poslovno poročilo Akcijske družbe Turska avtocesta za leto 1980 je pokazalo zadovoljive rezultate. Tako je na primer število voženj v letu 1980 naraslo kar za 23 odstotkov v primerjavi z letom 1979. Lansko leto je namreč bilo zabeleženih 2.637.813 voženj. Od prvega poslovnega leta 1976 pa do leta 1980 se je skupni promet zvišal kar za 228,7 odstotka.

Medtem ko tendenca voženj preko alpskih prelazov rahlo nazaduje, je ta Turska avtocesta dosegla odlične

rezultate, kar samo potrjuje, da je privlačnost in kvaliteta te avtoceste vsekakor izredna.

Tudi dohodki iz cestnine z 443 milijoni šilingov (bruto), so v primerjavi z letom 1979 za 20 odstotkov višji.

V zvezi z vdrževanjem Turske avtoceste je treba vsekakor pohvaliti 115-člansko skupino, ki je bila še pred koncem leta 1980 še vsak drugi dan po 24 ur v akciji s pluzenjem snega.

Planinski tabor v Vratih

Mladinski odsek Planinskega društva Maribor — Matica je vabil mlade slovenske koroške planince na taborenje v Vrata (dolina pod Triglavom), v času od 23. julija do 1. avgusta. Temu vabilu sva se s prijateljem Francijem Pörtschem iz Holbič pri Škofičah z največjim navdušenjem odzvala.

Udeleženci tabora so bili pretežno mladi Mariborčani. Voditelj tabora je bil Srečko Pungartnik, vodnika pa sta bila Mirko Engelsberger in Janko Breznik. Odhod je bil z glavnega kolodvora v Mariboru, kamor naju je pripeljal stric Jožef. Z vlakom smo se od tam peljali skupno preko Ljubljane na Jesenice in z avtobusom naprej do Mojstrane. Nato smo pešačili še 2 uri in pol skozi dolino Vrata do tabora (v bližini Aljaževega doma), kjer je imela kuharica za nas že pripravljeno dobro jed.

Naslednjega dne smo malo olepšali tabor. Zaradi slabega vremena smo se na prvo turo podali šele četrty dan. Pot nas je vodila mimo spomenika padlim partizanom-gornikom do Pogačnikovega doma na Kriških podih in na Križ (2410 m). Tura je trajala 11 ur. Naslednjega dne smo ostali doma. Igrali smo odbojko, brali knjige ali igrali karte. Dan navrh smo se hoteli povzpeti na Škratlaco (2738 m). Pred zadnjo strmino so se nekateri zbalili in smo se zato povzpeli na nekoliko lažjo Doljkovo špico (2582 m). Spet smo imeli dan počitka, ker nas je čakala najpomembnejša tura — vzpon

na Triglav. Odhod je bil že ob pol štirih zjutraj in sicer preko Tomiškovke poti. Šest ur smo hodili do Triglavskega doma, kjer smo se srečali s planinci Slovenskega planinskega društva iz Celovca. Nato pa smo se podali na vrh Triglava (2863 m). Tisti, ki smo bili prvič na

„Zarja“ gostovala v Minimundusu

Konec julija je v Minimundusu gostoval mešani pevski zbor „Zarja“ iz Železne Kaple, kjer so vsak teden kulturne prireditve za turiste. Tokrat je organizator povabil slovensko društvo, katerega je spoznal preko nove plošče tega zbora, ki so jo letos posneli in izdali. Organizatorji, poslušalci in pevci so bili zelo zadovoljni s koncertom, ki je privabil okoli 400 ljudi. Celo za drugo leto je dobil zbor ponudbo. Med slovenskimi narodnimi pesmi, ki so jih predvajali pevci iz Železne Kaple, je podal predsednik društva učitelj Miha Travnik informacijo o delovanju slovenskega prosvetnega društva in o slovenski narodnostni skupini na Koroškem.

Triglavu, najvišjem vrhu Jugoslavije, smo bili „krščeni“. Ta akt je izvedel tovariš Pungartnik z besedami „sedaj pa ste pravi Slovenci“ in nas trikrat z vrvjo udaril po zadnjici. Na povratku smo se ustavili v Staničevi koči, ki spominja na slavnega slovenskega gornika, ki je bil med prvimi pristopniki na Großglockner (2798 m). To je bila zadnja in najlepša tura v okviru planinskega tabora v Vratih.

S prijateljem Francijem sva sklenila, da bova prihodnje leto spet sodelovala, če nama bo možnost dana.

Prisrčno se zahvaljujemo Mladinskemu odseku Planinskega društva Maribor — Matica za povabilo, tovarišem vodičem za vso prizadevanost, ki so jo imeli z nama oz. z nami ter naši kuharici Slavici Breznik, ki je tako lepo skrbela za nas. Zahvala seveda velja tudi vodji mladinskega odseka Slovenskega planinskega društva Celovec, Igorju Schellandru, ki nama je posredoval to prijetno in poučno bivanje pod mogočnim Triglavom.

Marcel Sumper, Celovec

Vedno se ga bomo spominjali

Pred letom dni, 12. avgusta je prenehalo biti srce velikega rodoljuba, kulturnega delavca, zadržnika in predvsem planinca Jozeja Miklavčiča iz Ščedma pri Šentjakobu v Rožu. Ob njegovi obletnici smrti se ga spominjamo kot človeka, ki je zadnje desetletje svojega življenja (umrl je v 82. letu svoje starosti) posvetil izključno planinam in planinski organizaciji koroških Slovencev — Slovenskemu planinskemu društvu Celovec. Bil je starosta slovenskih planincev na Koroškem, podpredsednik Slovenskega planinskega društva Celovec in gospodar prve slovenske zamejske planinske postojanke „Koče nad Arihovo pečjo“ na planini Bleščeči. Svojemu neumornemu in priljubljenemu tovarišu so naši planinci v koči, katere gospodar je bil, namestili njegovo fotografijo, ki ob vsaki priložnosti spominja na velike zasluge tega velikega moža za planinsko idejo našega ljudstva na Koroškem. Čeprav je Jožef Miklavčič že leto dni pod domačo grudo je spomin na njegova dejanja živ, tako živ, da plamen v katerem je izgoreval za slovensko planinstvo na Koroškem ne bo nikoli izgorel.

Likovna kolonija mladih „Vuzenica 81“

V času od 24. do 29. avgusta bo v Vuzenici tradicionalna Koroška likovna kolonija mladih, enajsta po vrsti.

Koroško likovno kolonijo „Vuzenica 81“ organizira spet osnovna šola Vuzenica v sodelovanju s Slovensko prosvetno zvezo v Celovcu, Zvezo kulturnih organizacij Slovenije in Kulturno skupnostjo občine Radlje ob Dravi ter ob materialni pomoči Ljubljanske banke in tovarne Aero v Celju.

Mladi likovniki se bodo letos urili večin grafike, seveda pa bo med bivanjem v Vuzenici ob Dravi tudi dovolj časa za izlete in kopanje. Tako bodo imeli priložnost nekaj lepega ustvariti in kot spomin prinesiti s seboj domov.

Posebej je treba omeniti, da se bo mladim likovnikom predstavil svetovno znani akademski slikar Božidar J a k a c .

Udeleženci kolonije naj bi bili stari vsaj 9 let. Navzgor ni omejitve, vendar običajno sprejemamo udeležence do 20. leta starosti. Prijave so možne do 10. avgusta 1981 pri SLOVENSKI PROSVETNI ZVEZI, Gasometergasse 10, Celovec, tel. 0 42 22 / 33 1 08 ali 32 5 94

RAVNE — ROŽEK

Poslovlili smo se od srčno dobre žene

Prejšnji ponedeljek smo se na rožeškem pokopališču za vedno poslovili od Alojzije Lepuschitz, pd. Fugerjeve mame z Raven pri Rožeku. Umrla je v 81. letu starosti. Pogrebba se je udeležila ogromna množica ljudi, kar zgovorno kaže, kako priljubljena in spoštovana je bila med našim prebivalstvom. Tudi ona je morala, kakor na stotine drugih koroških slovenskih družin z možem in otroci deliti usodo izseljeništv. Z možem in otroci je preživela Kalvarijo v znanem taborišču Hesselberg (eno izmed številnih taborišč, kjer so trpeli naši izseljenci).

Bila je že več let vdova po možu, ki se je priženil od Mežnarja v Šentjanžu. Rodili so se trije sinovi in hčerka in vsi skupaj so pridno delali na veliki kmetiji. In ker so ljubili svoj rod in materino besedo, kar je bilo po logiki nemških nacistov pregrešno, so morali več kot tri leta trpeti ponižanje v mrzli tujini. Fugerjevo mamo poznamo kot pristno slovensko koroško mamo. To je dokazala tudi v izseljeništvu, kjer se je še danes radi spominjajo takratni otroci izseljenci. Čeprav je sama živela v pomanjkanju, je imela za otroke v taborišču vedno kaj za pod zob. V stiski in pomanjkanju spoznaš, kdo je dober človek. In to je bila Fugerjeva mama. Med številnimi pogrebi je bilo nenavadno veliko nekdanjih izseljencev (katerih število se redi iz leta v leto), ki so prišli od blizu in daleč, da se poslovijo od sotripinke. Častni predsednik Zveze slovenskih izseljencev Lovro Kramer se je ob odprtem grobu zahvalil za njeno zvestobo svojemu narodu, da je vzgojila otroke v zavedne člane naše narodne skupnosti.

Po smrti moža leta 1952 je kmetijo prevzel sin Hanzelj. Kljub letom in

kljub temu, da je zadnja leta pokojna bolehal na srcu, je še rada pomagala snahi, saj ni mogla biti brez dela. Zadnjega nenavadno slabega vremena, ki je mučilo tudi mlajše ljudi, pa Fugerjeva mama ni mogla več preboleti. Z njo smo izgubili srčno dobro ženo, pravo slovensko mater trpinko, ki je kljub vsem tegobam — izseljeništvu, zgodnja smrt moža — ostala zvesta svojemu rodu, ki se je kalil v kmečkih uporih, se upiral Turkom in v zadnji preteklosti nacističnemu grozodejstvu.

Pogrebni obred je opravil domači župnik Niko Markt. Od pokojne so se poslovili tudi domači pevci pod vodstvom dirigenta Schusterja.

Pokojno Alojzijo Lepuschitz bomo ohranili v častnem spominu, težko prizadetim sinovom in hčerki z družinami izrekamo naše globoko sožalje.

Vabilo na

SPOMINSKO SVEČANOST

v počastitev

prvih partizanskih žrtev

v nedeljo 9. avgusta 1981 ob 10. uri pri spomeniku pod Storžičem nad Tržičem

● ob 10.30 uri srečanje borcev Kokrškega odreda združeno s postavitvijo stalne zgodovinske razstave v domu pod Storžičem

● ob 16. uri nogometna tekma med NK Tržič in klubom jugoslovanskih delavcev Triglav iz Celovca.

Sporočamo žalostno vest, da je v noči od 3. na 4. avgust, v 71. letu starosti, po krajši bolezni, v celovski bolnišnici umrl

ekonomski svetnik

Mirko Kumer

pd. Črčej z Blata pri Pliberku
predsednik nadzornega odbora Posojilnice v Pliberku

Z dušo in telesom se je zavzemal za gospodarski procvit občine in dežele zlasti na področju zadrugištva. Bil je borec za pravice slovenskega ljudstva ter za mirno sožitje med obema narodoma na Koroškem. Slovenski združniki in posojilničarji ga bomo ohranili v trajnem in častnem spominu.

Od pokojnika smo se poslovili včeraj na farnem pokopališču v Šmihelu.

Slava našem zvestemu in zaslužnemu zadrugiščniku.

Upravni in Nadzorni odbor
Posojilnice v Pliberku

Valentin Polanšek

93

BRATOVSKA JESEN

II. del

„Heil Hitler, gospod doktor! Čakali smo na vas, da vas pospremimo domov!“

„Kaj pa je to?“ se je zadržal zdravnik, ki je mislil, da se šalijo partizani.

Nato so stopili policisti na plan. Zdravnik je zbijal svoje šale in se glasno krohotal:

„Za zdravnika ni treba oborožene zaščite! Prosim, da me pustite iti mojo pot, kakor sem prišel. To velja tudi za mojo spremeljevalko.“

„In zakaj ne bi smeli hoditi skupaj z vami proti Kapli?“

„Ker ste oboroženi in z vami hodi smrt, midva pa sva pravkar pomagala novemu življenju na ta svet. Mlada mati je porodila!“

„In oče je ...“

Zlobnež je cikal na bandita, a si ni upal izreči besede. Zdravnik je postal resen:

„Zdravnikova dolžnost je reševati in ohranjati življenje! Znano vam je, da nas na to veže zaprisega! Torej, vsak svojo pot!“

Policijska patrolja je morala odjenjati in je zavila čez Ojetrovino proti Kapli. Sredi grape pa se je nahajala Društva četa v zasedi. Zdravnik in babica sta srečno pripešala v dno Meddolja in kočijaž ju je zadržal proti trgu.

V Ojstrovini pa je vrelo in pokalo.

Kapelčanka Zofka je bila na obisku pri znanki v okolici trga. Partizanov se ni bala, je vselej rada dejala. Tokrat pa ji ni bilo vseeno, ko se je srečala z večjo enoto. Ko je ugledala Matevža, se je opogumila. Govorila sta in mu je pripovedovala, kje služi v Celovcu, da je sama, ker sta oče in mama narazen. Najlaže pa je govorila o skrivnostnem Hubertu:

„Z Hubertom sva prišla na tramvajsko postajališče ob glavnem kolodvoru. Začujeva visoko v majniškem večeru jekleno pesem posameznega letala. Oba sva pogledala kvišku in najbrž tudi isto mislila: Zdaj je eden, vsak čas jih bo stotine!“

Sirena pa ni zatuli, se je čudil Hubert.

Za eno sovražnikovo letalo se ne spleča tuliti, sem si mislila.

Obredla sva nekaj takih oseb, ki so smrdele po gestapovcih. „Kako sranje bo le za konec?“ se je na pol posmihal Hubert. Skoraj bi hotela v njegovem posmehu najti veliko škodoželjnost.

Spet policijska straža mimo naju ...

„Misliš, da bo vojne kar tako konec?“ Moj lastni glas se mi je zdel odtujen. Begala sem se, kaj mi pade v glavo, da tako govorim s človekom, ki ga le bežno poznam, bežno glede tega, kako misli o firerjevih zmagi itd., s človekom, ki je vendar nemški vojak.

Od nekod so silili vame razni glasovi, vsekrižem se je kričalo in vzklikalo, se debelo krohotalo in ozko hihitalo, se proseče zašepetalo in mehkožno zatemnjevalo v prošnje ... in vmes je stal Hubertov lgas, jase in pomladanski Hubert me je medtem tesneje prijel. Res je bilo, da je on poleg mene. Res je bilo, da je začel nekaj govoriti. Predramil me je scela, ko me je klical in potresal:

„Zofka, gospodična Zofka! Saj te smem tikati? Zofka! Zofka!“

Prižela sem se k njemu in bi se hotela z njim kar na pločniku poljubovati. Pa so naju stalno obkrožali taki ljudje, ki po nečem zoprnem smrdijo ... Mene pa so zalivali zublji nepoznane sladkosti.

Ali nisva delala dosti prepričljivega vtisa, da sva zalubljena, kajti smrdeče postave niso zginile iz najine bližine ...

Peljal me je proti Kolodvorskemu hotelu. Ali me je mislil vzeti s sabo na sobo? Ne vem. Samo delal se je tako ... Pripognil se je in mi šepetal vroče na uho:

„Zofka, poslušaj! Ne bodi smešna, poslušaj, jaz nisem nemški vojak ... jaz sem partizan!“

V tistem hipu pa so zatulile sirene in grozovito se je odbijalo ob Gurskih gozdovih, ki se širijo v gozdne prepade dol proti Podkrnosu, tja proti Vetrinju in Križni gori. Zatuli je na tako moč, da bi prepilo rjovenje in brnenje v zraku. Vmes so vsekavali protiletalski topovi, brrrr, kakšen polom ... A jeklena pesem široka, skoraj doneča kot na tisoče in tisoče ubranih basistov, takih, kot ste jih kdaj imeli Korijevi pevci, da, prav taki, kot ga je imel Vojdov Tonej. Tako je bučalo in pelo, brnelo in donelo v zraku naprej ... Nemške sirene so se izkazale, da so prešibke in protiletalski topovi so se izkazali, da jih je premalo ... „Zdaj pa v tek. Takoj v zaklonišče! Kar naravnost, pa se vriniva v kolodvorski hotel!“

In že sva notri. Na pol me je Hubert kar nesel.

Tako sva z Hubertom dolgo sedela v zakloniščni kleti kolodvorskega hotela. V meni je bilo vse divje in težko sem molčala. Rada bi ga nakričala, ali me hoče potegavati. Potem sem si dejala, sem pač napak razumela. Potem sem mislila nešteto različnih reči. Vendar pa sem prišla do tega nazaj: Nisem se zmotila! Ne, res bo! Saj sem čula vse sorte zgodbe, da se vozijo partizani z vlaki v nemških uniformah, pa še v esesovskih in oficirskih! Med prav na-

Andrej in Palčica

Punčka je bila Metka. Stanovala je v zelo lepi hiši sredi prelepega vrta. Metka je imela vse, kar si je poželega — in takih otrok je na svetu zelo malo.

Njen dom je bil lep. V sobah je stalo dragoceno pohištvo, tla so bila pogrnjena z debelimi preprogami in na stenah so visele najlepše slike. Toliko dragocenosti in toliko lepote! Metka je bila v tej hiši edini otrok. Vsi so skrbeli zanjo, vsi so jo čuvali in ji stregli. Imela je veliko igrac — in lutk. Če je le videla katero v izložbi, ki ji je ugajala, jo je smela takoj kupiti. Metka pa je imela

tekli k njej in jo vprašali: „Ali smemo k tebi?“ „Ne, ne smete — babica ne pusti. Polomili bi rože in pomazali hišo,“ jim je žalostno rekla Metka. „Poglej, če je kakšno jabolko na tleh!“ je prosil Lipe, tisti, ki je stanoval z mamom in bratcem spodaj v kleti, kamor se sonce ni nikoli niti za trenutek oglasilo, pa čeprav je še tako lepo sijalo. Metka je prinesla otrokom poln predpasnik sadja in jim ga razdelila. Otroci so ga pojedli in so se šli spet igrati. Metko pa so pustili samo. Zopet ni bilo nikogar. Metka pa ni opazila ne sonca ne poslušala ptic, ki so pele v krošnjah starih dreves; niti ververice ni pogledala, ki je sedela v travi in grizljala lešnik. Vstala je in se s sklonjeno glavico po beli peščenici stezi vrnila v hišo.

Pokukala je k babici, a babice ni bilo nikjer. Odšla je bila po opravkih. V očkovih sobi je ležala na pisalni mizi le debela knjiga, očka ni bilo. „Mama, mama,“ je nato poklicala. Če pokličeš mamom, se zmeraj oglasi, vsekakor pa ni treba dolgo čakati, da pride. In mama je tudi prišla. Nosila je v naročju šopke rož in se veselila, da jih bo postavila v vaze, ki jih je bilo polno v hiši, kajti bil je dan za rože. In Metkina mama je imela tako lepe in nežne roke in cvetje je ljubila tako, da Metke niti dobro pogledala ni. Če bi jo bila dobro pogledala, bi opazila, da bi jo Metka rada nekaj prosila. To ji je bilo prav dobro videti v očeh. Toda mama

je hotela biti sama z rožami in zato je rekla Metki: „Metka, pokličem te, ko opravim svoje delo, zdaj pa pojdi in se igray.“ „Kaj naj se igray sama?“ „Saj vendar veš, kaj se najraje igraš.“

Metka je odšla. Mislila je in mislila, kaj bi se igrala. Kako naj se igra sama? Vsi drugi otroci se igrajo skupaj, skupaj kričijo in skačejo — le ona mora biti zmeraj sama. Kako pusto je življenje v veliki lepi hiši!

Stekla je nazaj v babičino sobo, vzela njeno ruto in očala ter šla v svojo sobo. Posadila je svoje lutke okoli mizice, nato pa si je nadela ruto in očala. Postala je babica, lutke pa otroci.

„Veste,“ jim je začela pripovedovati, „ko sem bila še majhna, sem poznala punčko. Klicali so jo Metka. Stanovala je v zelo lepi hiši — toda bila je zmeraj žalostna. Žalostna pa je bila zato, ker se ni imela s kom igrati. Imela ni ne brata ne sestrice. Drugih otrok pa niso pustili k njej. Babica se je bala, da ne bi bilo miru, očka, da bi mu raztrgali knjige, mama pa se je bala, da bi pomazali tla in pohištvo in polomili rože na vrtu. Metka je bila vedno žalostna. Nekoč si je zaželela, da bi bila zvezda, pa se ji je želja izpolnila. Preselila se je med zvezde in pustila doma na mizici le sporočilo: Ne bo me več — Zvezda! Zgoraj med zvezdami ji je bilo zelo lepo. Vso noč je gledala najlepše in najbolj zanimive reči, ki so se godile spodaj na zemlji. Videla je ves svet in to je bilo tako zabavno, da je lahko potem čez dan mirno spala. Tudi na svoj dom je mnogokrat gledala, toda še misliti si ne

Pametne misli

- Ječa je stanovanje in hrana za najslabše člane družbe, toda na njene stroške.
- Navada je lahka, odvada je težka.
- Ljubezen je zmagoslavje domišljije nad pametjo.
- Bedaki se radi skrivajo pod krinko važnosti.
- Mnogi so dobri, ker ne znajo biti pravični.
- Živalski vrt je zavetišče, kjer so divje živali zavarovane pred človekom.
- Podarjena čaša vina je včasih grenkejša od pelina.
- Svoboda je kot voda: če je ne osvežujemo, izhlapi.
- Če si žejen, je dober vrček brez ročke.
- Optimizem je prepričanje, da je vsak greh sladak.
- Zmernost pospešuje užitek in povečuje slast.
- Vsi smo dovolj močni, da prenašamo nesreče drugih ljudi.
- Ni človeškega bitja, ki bi moglo brez težav ustvariti okrog sebe idealno okolje.

eno samo željo: „Kupite mi bratca in sestrico,“ je zmeraj prosila. „Tako rada bi se igrala z živimi otroki. Igrala bi se trgovino ali bolnišnico...“

In zmeraj so ji enako odgovorili: „Ali ni lepše, če si sama? Vsi skrbimo samo zate in radi imamo samo tebe. To je vendarle najlepše. Zdaj pojdi na vrt in glej rože — sonce sije, ptički pojejo in lepo ti bo.“ Toda Metka ni verjela. Res je šla na vrt, a sedla je k ograji in skozi luknjo gledala otroke, kako so se igrali. Ko so jo opazili, so pri-

darjenimi fantasti in pretiralci je kar mrgolelo pogumnih banditov in borcev za svobodo in plemenitih tolovajev! Dobro, z Hubertom sva se poznala kot otroka Kapelčana. Domačina sva. Medtem sva oba dorasla. On je čeden dečko. Jaz pa tudi nisem kar tako. Marsikoga bi lahko že dobila...“

Matevž jo je zvesto poslušal, zdaj pa se ji je muzal in smejal.

„Poslušaj naprej!“ ga hoče spet privezati s prejšnjo pozornostjo:

Hubert vojak partizan je dejal namerno bolj glasno v temno okolje: „Zdaj so bombniki že davno mimo, pa nič ni zapokalo. Torej danes niso imeli Celovca na muhi?“

Nekdo je zamomljal nekaj o svojem revmatizmu in o tabletah, ki jih je pozabil pri znancih zunaj na podeželju. Drug glas je nekaj pozneje čveknil:

„Zdaj spomladi bo topleje in spet bo šlo laže.“

Midva z Hubertom sva se stisnila v najin kot in se objemala. Kako je bil on krepak in topel! Skoraj me je premočno pritiskal s svojimi medvedjimi šapami.

Potem je bil nov glas prisoten:

„Prideš po dolgem času na dopust in moraš šele iskati svojce. Erike, izgleda, sploh ne bom našel. Kam evakuirajo takoimenovane ‚bombardirance‘?“

Glas je postajal trši in vedno bolj izzivalen.

Hubert poleg mene pa tudi ni dal miru. Začel je precej glasno požvižgavati tisto filmsko melodijo: Es geht alles vorüber / es geht alles vorbei, / nach jedem Dezember / kommt wieder ein Mai...“

Potem je nekdo v zakloniščni kleti začel krehati kot srnjak v poletnem večeru zunaj kje ob gozdčih krog Celovca. Mene je bilo vedno malo strah, kadar sem čula tako srnjakovo krehanje. Ne vem, od kod imam tole. Zato sem se tudi v kleti refleksno stresla, da me je Hubert še

Večerna pravljica o zvezdi

Živel je deček rdečeličen in poskočen. Ves dan se je podil po vrtu, rezljal mlinčke, jih postavljaj ob potoku ali pa nabiral v koš trave za zajca sivca.

Zvečer je bil utrujen. Ko se je zmrščilo, je zaprl zajca v hlev in šel k mami v kuhinjo. Umila mu je ušesa in roke ter skuhalo za večerjo mlečne kaše.

„Mama, zakaj pade tema vsak večer?“

„Zato, da vidimo svetle zvezde.“

„Rad bi imel svetlo zvezdo v košku.“

„Dragi sinko, zvezde z neba ti nihče ne more dati.“

Legel je deček v posteljo in gledal skozi okno. Naenkrat je zagledal: zvezda je zletela pre-

ko neba, kot da se je utrjala in posvetila v temo z dolgo zlato nitjo.

„Zlata lepa zvezda, pridi k meni!“

Mogoče je zvezda slišala njegov vzdih? Padla je na vrt in se ujela v veje košate jablane. Deček je brž vstal in v sami srajčki skočil skozi okno. Ej, pozabil je košek. Vrnil se je, vzal košek in stekel po rosintravi do jablane. Nato je splezal po hrupnem deblu navzgor in izmotal žarečo zvezdo iz gostih vej, v katere se je zapletla.

„Kako si lepa, zvezda zlata, le pečeš me malo, prav majčkeno me pečeš v prste.“

Naglo je spustil zvezdo v pleni košek, zdrsnil z jablane na tla in spet skozi okno

nazaj. Zvezdo v košku pa je postavil k posteljici. Svetila je zvezda na vso moč in vso noč, da se je lesketal strop kot iz zlata in je svetloba lila skozi okno v temo, kot bi tekla zlata reka.

„Jutri bom mojo zvezdo pokazal mami, očku in zajcu sivcu,“ je pomislil deček, se srečno nasmehnil, potegnill odejo do vratu in zaspal.

Žarela je zvezda, dokler ni posijalo zlato sonce. Potem je zvezda ugasnila in ni je bilo več.

Ko se je deček prebudil, je bil košek prazen. Žalosten je bil, toda jokal ni, saj si je mislil: „Mogoče bo nocoj spet padla zvezda in se ujela v našo jablano.“

Kristina Brenk

Jedilnik

Ne vem, zakaj se moj jedilni list nikomur ne dopade. Očka pravi, naj si ga brž umijem z brade.

Ali ni to fino: vzameš sira rezino, dodaš kolobar salame, priložiš zalogaj marmelade, olivo zeleno, majonezo rumeno in vrh vsega še smetano stepeno? To je zame najboljši jedilnik, ki ga skriva naš hladilnik.

In res, ne razumem mame, zakaj je v skrbeh zame.

morete, kako je bilo tam vse majhno. Vrt ni bil večji od žepnega robca, hiša pa manjša od škatlice za vžigalice. Pred hišo so stali: oče, mama in babica, gledali so na nebo in jo klicali — in veste, kaj jim je odgovorila. Ne bo me nazaj — dokler mi ne kupite brata in sestrice. Tam doli mi je dolgčas. In šele ko so ji kupili bratca in sestrico, se je vrnila. Pravljice je konec. Vam je ugajala, otroci?“

Otroci-lutke so obsedeli na stolčkih in molčali. Le Andrej in Palčica sta ji pokimala, toda Metka tega ni opazila, saj je že skoraj pozabila nanju.

„Metka, Metka, kje si, punčka?“

Metka je spoznala glas starega zdravnika Grča.

„Si že zdrava — te ne boli več vrat? Prišel sem pogledat, kako se imaš?“

Metka pa se je zagledala v njegovo sivo brado in namesto da bi mu odgovorila, ga je vprašala:

„Ali se ti res nikoli ne briješ?“

„Hm, doma imam polno hišo otrok in kar dar me vidijo, me cukajo za brado, in zato mi raste kot konoplja!“

„Kako si srečen, ker imaš toliko živih otrok — se lahko vsaj s kom igraš. Jaz pa nimam nikogar. Ko bom velika, pojdem v službo in kupim dvajset živih otrok.“

Stari zdravnik se je zamislil. Spomnil se je ptičke, ki jo je ujel, ko je bil še deček in jo zaprl v kletko. Ne on ne Metka nista opazila Andreja in Palčice, ki sta neslišno skočila v zdravnikovo torbo.

Ko je zdravnik odhajal iz hiše, je Metka še dolgo stala ob ograji in mu mahal.

topleje segreval. Kako je dobro, če te je strah in je temno in si v negotovosti, kdaj bo treščila bomba prav na mesto, kjer ti spodaj tičiš v kleti kot drobna miš, kako je dobro, da imaš poleg sebe nekoga, ki te privija k sebi in tako življenjsko toplo greje!

Zdajci se je Hubert začel rušiti na svojem trdnem sedežu v zakloniščni kleti kolodvorskega hotela, da sem se bala, da bo vse krog sebe podrll. Potem se je potres počasi vnesel in moje najbližje okolje je postajalo spet toplo gnezdo in skrivališče, kjer si lahko tako po svoje nemoteno sanjal in dremuckal, pa če te zasujejo bombe živega ali spečega. Vroče se je prelivalo po mojem telesu.

„Kaj ti ne rečeš ničesar? Povej kaj nevsakdanjega, pa bomo vsi veseli!“

In tako se je v temi začelo:

„Kdo pa je kriv vsega tega, da moraš posedati v zaklonišču?“

.....

(Velikanski debeli molk, ki vsakega muči.)

„Kdo pa je kriv vsega tega, da je tako?“

.....

(Spet moreče molčanje.)

Morda si nekdo že dela skrbi: Jejžeš, tukaj se oglašja neki ubožec, ki je ponorel! Živci so ga zapustili. Preveč je bilo zanj, vsak dan letati pred angloameriški bombniki v zaklonišča sredi poti dnevnih opravkov, na poti na delo ali nazaj, ali po drugih opravkih. To je res tako, da moraš prej ali slej ponoreti. Je tako, kakor da nas sovražna letala vsak dan in vsako noč po nekaj ur redno naganjajo v kleti. Torej nas zapirajo. Torej imajo že Angloameričani oblast nad našim dnevom, nad našo nočjo? Nič več...? Kaj? Kdo nič več? Vidiš, tako se ti začne blesti! Blesti, ker te vsak dan in vsako noč angloameriška letala za nekaj ur zaprejo v temno klet. Potem si lahko še vesel, da živ

prideš iz luknje! Koliko jih zasuje! Vsakič privlečejo leteče trdnjave s sabo na tisoče in tisoče ton bomb, na tisoče in tisoče ton smrti... Vidiš, saj ni čuda, da morda res že norimo, ker vsak dan prinesejo toliko smrti, toliko tisoč ton smrti v našo deželo, v naša mesta, v naše ulice, v naše hiše... Vidiš, tako se vsem že blede...“

„Kdo je kriv, da je vse na karte, da se tudi vsega ti stega ne dobi, kar na kartah stoji?“

„Kdo je kriv, da nimamo dosti jesti?“

„Kdo je kriv?“

.....

(Napetost je taka, da bo vsak čas nekaj živčnih zlo- mov. Kaj če je kak gestapovec med ljudmi v temi? In koliko nas je sploh v tej kleti? Kdo ve?)

„Kdo je kriv vsega?“

„Stalin!“

„In na koga ste vi mislili?“

(Še v temi niso mogli vsi zakriti preočitne zadrege.)

Zdaj, trenutek navrh, pa z druge strani:

„O ti prekleta vojna in te bombe! Vsi že norimo! Vsi smo nori...“

Pređen sta se Zofka in Matevž razšla, mu je obljubila da bo preko njenega zdravnika, pri katerem dela, gotovo prišla do potrebnega sanitetnega materiala.

Potem je še vskočila:

„Ti bi moral slišati mojega šefa. Bil je tudi v tisti areti- ko je Dolinkar padel v gestapovsko mrežo zaradi foto- grafij za partizane ali nekaj takega. Slišala sem, kaj je moj doktor pripovedoval svojemu prijatelju advokatu, ki mi zmeraj reče: Küß die Hand, gnädiges Fräulein! Meni pa se zdi, da ponavlja nekdo lumpcavicagabungovsko vlogo.“

Matevž je široko razpotegnill usta:

(Dalje pribodnjaj)

RADIO - TELEVIZIJA

AVSTRIJA 1

PETEK, 7. 8.: 9.00 Poročila - 9.05 Za predšolske otroke - 9.30 Instrukcija v latinščini - 10.00 Instrukcija v angleščini - 10.30 24 ur iz življenja neke žene - 11.55 Jame - svet brez sonca - 12.20 Klub seniorjev - 13.00 Redakcija - 15.00 Borneo - 15.45 Duša - 16.10 Jacques Offenbach - 17.00 Za predšolske otroke - 17.30 Pustolovščina Toma Sawyerja in Huckleberry Finna - 17.55 Otrokom za lahko noč - 18.00 Panoptikum - 18.25 Pregled sporeda - 18.30 Mi - 19.00 Slike iz Avstrije - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Magnetizer - 21.10 Tuje perje - 22.00 Šport - 22.00 Reklama in šport - 22.10 Priča stotletja: Nobelov nagradjenec Max Delbrück - 23.00 Poročila.

Mednarodni variete - 19.00 Slike iz Avstrije in Južne Tirolske - 19.30 Čas v sliki in šport - 20.15 Heinz Conrads in njegovi prijatelji v dunajskem Pratru - 22.00 Šport - 22.20 Koncert za mir - 23.20 Poročila. NEDELJA, 9. 8.: 11.00 Ura tiska - 15.10 Paper Moon - 16.50 Lutkarska predstava - 17.20 Pinocchio - 17.45 Klub seniorjev - 18.25 Pregled sporeda - 18.30 Mi - 19.00 Slike iz Avstrije - 19.30 Čas v sliki in šport - 20.15 Nepomembni - 22.20 Poročila. PONEDELJEK, 10. 8.: 9.00 Poročila - 9.06 Za predšolske otroke - 9.30 TV kuhinja - 10.00 Instrukcija v angleščini - 10.30 Sedem zašušnic - 12.05 Gusarska ladja - 12.15 Bahja - 13.00 Redakcija - 15.00 Borneo - 15.45 Velika želja - 16.10 Jacques Offenbach - 17.00 Za predšolske otroke - 17.30 Lassie - 17.55 Otrokom za lahko noč - 18.00 Zgodbe o konjih - 18.25 Pregled sporeda - 18.30 Mi - 19.00 Slike iz Avstrije - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Ponedeljski šport - 21.05 Prizorišče New York - 21.50 Šport - 22.20 Poročila.

Lutkarska predstava - 15.40 Orel in njegov plen - 16.10 Jacques Offenbach - možje - 17.55 Otrokom za lahko noč - 18.00 17.00 Žalostna kamela - 17.30 Viki in močni Popi - 18.25 Pregled sporeda - 18.30 Mi - 19.00 Slike iz Avstrije in Južne Tirolske - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Maigret - 21.50 Poročila. CETRTEK, 15. 8.: 9.00 Poročila - 9.05 Za predšolske otroke - 9.30 Dežela in ljudje - 10.00 Instrukcija v angleščini - 10.30 Rožnate sanje - 11.50 Corvo - 12.15 Waltoni - 13.00 Redakcija - 15.00 Z ljubeznijo se ni za igrati - 16.45 Nebeška zabava - 17.00 Za predšolske otroke - 17.30 Marco - 17.55 Otrokom za lahko noč - 18.00 Prosim k mizi - 18.25 Pregled sporeda - 18.30 Mi - 19.00 Slike iz Avstrije - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Zadnji avtoportret - 21.25 Dama iz Nazca - 20.15 Šport - 23.00 Poročila.

RADIA CELOVEC SLOVENSKE ODDAJE

PETEK, 7. 8.: 14.10 Koroški obzornik - Domača imena: „Kapelica pri Podgorjah“ (dr. Anton Felinig) - En glažec vinca. SOBOTA, 8. 8.: 9.45 Od pesmi do pesmi - od srca do srca. NEDELJA, 9. 8.: 7.05 Duhovni nagovor - Naj pesmica naša darilo vam bo. PONEDELJEK, 10. 8.: 14.10 Koroški obzornik - Zbori pajo. TOREK, 11. 8.: 9.30 Domača zabavna glasba - 14.10 Koroški obzornik - „Ansambel „Arti musices“ - Zanimalo vas bo. SREDA, 12. 8.: 14.10 Koroški obzornik - Melodije srca. CETRTEK, 15. 8.: 14.10 Koroški obzornik - Od popevke do popevke.

AVSTRIJA 2

PETEK, 7. 8.: 17.55 Pregled sporeda - 18.00 Galerija - 18.30 Brez nagobčnika - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Zdravniški svetovalec - 21.10 Politika v petek - Deset pred deseto - 22.20 Nezdoga v vsemirju - 23.55 Poročila. SOBOTA, 8. 8.: 17.00 Komorna glasba Lockenhaus 1981 - 18.00 Dva krat sedem - 18.25 Znanje o sebnosti med seboj - 19.00 Trailer - 19.30 Čas v sliki in šport - 20.15 Colombe - 21.55 Gangsterski film - 23.45 Poročila. NEDELJA, 9. 8.: 16.55 Pregled sporeda - 17.00 Flesh and fantasy - 18.30 Okay - 19.30 Čas v sliki - 19.50 Tedenski pregled - 20.15 Grand prix - 23.00 Šport - 23.15 Soap - 23.40 Poročila. PONEDELJEK, 10. 8.: 17.55 Pregled sporeda - 18.00 Znanje danes - 18.30 Luč pravičnih - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Dallas - 21.05 Šiling - 21.50 Deset pred deseto - 22.20 Loving - 23.50 Poročila. TOREK, 11. 8.: 17.55 Pregled sporeda - 18.00 Orientacija - 18.30 Luč pravičnih - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Poznate melodijo? - 21.03 Dunajski bomboni - 21.50 Deset pred deseto - 22.20 Klub 2 in poročila. SREDA, 12. 8.: 17.55 Pregled sporeda - 18.00 Dežela in ljudje - 18.30 Luč pravičnih - 19.30 Čas v sliki - 20.16 Kultura v sredo - 21.05 Vere sveta - 21.50 Deset pred deseto - 22.20 Brazgotina - 0.00 Poročila.

Novo v knjigarni

- NOTE ANSAMBLA BRATOV AVSENIK. 53 različnih zvezkov. Izbira je bogata. Za vsakega ljubitelja slovenske pesmi. Vsak zvezek po šil. 32.— Zvezek 20-ih najlepših skladb za klavir in harmoniko šil 79.—
PROF. DR. FRANC LUKIČ: RAK NI SMRT. Trst. Založništvo tržaškega tiska 1980, 206 str. — Namen knjige je preprečiti vsakega bralca, da bi posvetil čim več pozornosti opazovanju samega sebe in lastnega telesa. Ob poznavanju znakov obolenja in samoopazovanju bomo bolezen spoznali in uspešno zdravili — pravi avtor v predgovoru. šil 256.—
STOLETJE SVETOVNIH VOJN. Skupina avtorjev. Ljubljana. Cankarjeva založba 1981, format 21x28, 448 str., bogato ilustrirana izdaja. Ta knjiga ni prevedena, kakor je bila doslej navada, iz angleščine ali nemščine, temveč so jo napisali domači poznavalci. Napisana je iz nepristranskega nazornega kota in ni obremenjena z imperialnimi obračuni med zgodovinarji velikih evropskih narodov. Najbolj razsvetljivo in napredku zapisano stoletje človeške zgodovine je ebenem tudi njeno najbolj krvavo. — V tej knjigi ni bilo moč popisati vseh petsto in več vojn našega stoletja. Prikazanih je morebiti pedeset, nekatere velike, podrobno, nekatere manjše so kratko omenjene. — Knjiga se začne ob svitanju tega stoletja, z bursko vojno, in končuje 1980 s kitajsko-vietnamsko. — šil. 727.—
NOVI VELIKI KNEIPPOY PRIROČNIK. Dr. med. Josef H. Kaiser. Trst. Založništvo tržaškega tiska, 1980, 528 str. — Osnova Kneippovega nauka je nesporno naravno zdravljenje. Kneipp je po Hipokratu, Paracelsu, Priessnitzu in mnogih drugih nedvomno pomenil stoletni vrhunec v vrsti oznanjevalcev zdravilne moči narave. šil. 385.—, za člane knjižnega kluba SVET KNJIGE samo 321.—

CETRTEK, 15. 8.: 17.55 Pregled sporeda - 18.00 Po Avstriji - 18.30 Luč pravičnih - 19.30 Čas v sliki - 20.15 2. avstrijski koncert pihalnih godb na Dunaju - 21.50 Deset pred deseto - 22.20 Klub 2 in poročila.

JUGOSLAVIJA

PETEK, 7. 8.: 17.30 Poročila - 17.35 Srečanje okteta (Lesarji) - 18.05 Obzornik - 18.15 Marx in Engels - postaje njenega življenja, dokumentarna serija - 19.00 Ne prezrite - 19.15 Risanka - 19.24 TV in radio noč - 19.26 Zrna do zrna - 19.30 Dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Vitez v modrem, 1. del ameriške nadaljevanke - 21.15 Študentski letniki, 1. del poljske humoristične serije - 22.00 V znamenju - 22.15 Nočni kino: Vojna otrok, ameriški film. SOBOTA, 8. 8.: 17.50 Poročila - 17.55 Neustrašeni D'Artagnan, francoski mladinski film - 18.55 Naš kraj - 19.10 Zlata ptica - 19.15 Risanka - 19.24 TV in radio noč - 19.26 Zrna do zrna - 19.30 Dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Apač, ameriški film - 21.35 Dubrovniški nokturno, zabavnoglasbeno oddaja - 22.30 TV Kažipot - 22.50 Poročila. NEDELJA, 9. 8.: 9.10 Poročila - 9.15 Sezamova ulica, ameriška otroška serija - 10.15 Šoferja, nadaljevanke - 11.10 TV kažipot - 11.30 Narodna glasba - 12.00 Ljudje in zemlja - 13.00 Jugoslavija, dober dan - 15.50 Poročila - 15.55 Balada o temi, ponovitev TV drame - 17.30 športna poročila - 17.40 Moja sestrična Rahela, ameriški film - 19.15 Risanka - 19.22 TV in radio noč - 19.24 Zrna do zrna - 19.30 Dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 M. Vučetič: Bilo je, pa je minilo - Naše zgodbe - 21.05 Zanima me - 21.35 V znamenju - 21.55 Športni pregled. PONEDELJEK, 10. 8.: 16.25 Kmetijska oddaja - 17.25 Poročila - 17.30 V gosteh pri zboru „Suncokriti“, otroška oddaja - 18.00 Mozaik kratkega filma: Človek iz gozda, angleški film - 18.35 Obzornik - 18.45 Zdravo, mladi - 19.15 Risanka - 19.24 TV in radio noč - 19.26 Zrna do zrna - 19.30 Dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Skupno, oddaja TV Priština in drugih jugoslovanskih studiev - 20.55 Colette: Claudine, francoska nadaljevanke - 22.25 V znamenju - 22.40 Za lahko noč z duom Dekleva. SREDA, 12. 8.: 17.55 Poročila - 18.00 Rdeča zora, nadaljevanke TV Beograd - 18.30 Obzornik - 18.45 Za pesmijo: Korčula - 19.15 Risanka - 19.24 TV in radio noč - 19.26 Zrna do zrna - 19.30 Dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Reportaža o mstu Majdanpek - 20.05 Ancey: Igre brez meja, prenos - 21.30 Maniature: Pivsko posodje od barjanca do danes - 21.50 V znamenju. CETRTEK, 15. 8.: 18.05 Poročila - 18.10 Divja leta, mladinska nadaljevanke - 18.30 Obzornik - 18.40 Mladi za mlade - 19.15 Risanka - 19.24 TV in radio noč - 19.26 Zrna do zrna - 19.30 Dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Film tedna: Ljubezen neke plovilke, češki film - 21.30 Iz koncertnih dvoran: Nedokončana simfonija E. Griega - 22.20 V znamenju.

18.00 Po Avstriji - 18.30 Luč pravičnih - 19.30 Čas v sliki - 20.15 2. avstrijski koncert pihalnih godb na Dunaju - 21.50 Deset pred deseto - 22.20 Klub 2 in poročila.

Werner Bergovo galerijo

10.05 Instrukcija v latinščini - 9.35 Francoščina - 10.05 Italijanščina - 10.20 Italiano in rosso - 10.35 Zgubljeni manuskript - 11.30 Kaj se dogaja s soncem? - 12.30 Pojz nam - Tirolska - 13.00 Redakcija - 15.25 Sedem zašušnic - 17.00 Športna abeceda - 17.30 Stari hlapon - 17.55 Otrokom za lahko noč - 18.00 Dva krat sedem - 18.25

KOORDINACIJSKI ODBOR ZA LETOVANJE OTROK NA MORJU
Viktringer Ring 26 (Vinko Kušej) telefon (0 42 22) 72 5 65
Gasometergasse 10 (Milka Kokot) telefon (0 42 22) 32 5 50
Spoštovani starši!
Vijudno Vam sporočamo, da bo LETOVANJE OTROK NA MORJU V SAVUDRIJI možno samo še v 2. izmeni, od 20. avgusta do 3. septembra.
Koordinacijski odbor nudi:
Prostore za bivanje, 5 obrokov hrane dnevno, za vsakih deset otrok enega vzgojitelja, zdravstveno oskrbo in v primeru potrebe prevoz bolnega otroka v bolnišnico; prevoz v Savudrijo in nazaj. Cena za 14-dnevno bivanje znaša 1400 šilingov; prevozni stroški: 400 šilingov.
Prijavnice dobite pri zgoraj omenjenih naslovih. Interesenti naj se čimprej javijo, ker je na razpolago samo še nekaj prostih mest.
Koordinacijski odbor nudi vse potrebne informacije za koriščenje podpore za letovanje s strani zavarovalnic.

Kje so Napoleonovi zakladi? Na begu iz Moskve je poveljnik velike armade skrivil vse, kar je v Moskvi nagrabil

O Napoleonovem pohodu na Moskvo obstaja že prava pravcata knjižnica zgodovinskih „materialov“, ki opisujejo posamezne faze tega ponesrečenega vojaškega podviga, ki je stal nad pol milijona Napoleonovih vojakov, da ne govorimo o ruskih človeških žrtvah. In čeprav govorimo o celi knjižnici zgodovinskih materialov, obstajajo še številne tajnosti, ki jih zgodovinarji še niso odkrili. Med temi je tudi tajnost, kam je Napoleon na svojem umiku ali begu iz Rusije skrivil velike zaklade, ki si jih je nagrabil v Moskvi. Ko se je ruska vojska umaknila iz Moskve in prepustila mesto Napoleonovi soldateski, so razni Napoleonovi generali mesto izročili, nato je „Moskva začela goreti“. Zgodovinarji še danes ne vedo, ali so to storili Napoleonovi vojaki ali so to storili Rusi, da bi Napoleonovi vojski onemogočili življenje v Moskvi čez zimo. Naj je požar zanesil ta ali oni, dejstvo je, da je Napoleon na umiku iz Moskve proti jugozahodu nosil s seboj velikanske zaklade, ki so jih Rusi v času sovjetske oblasti skušali odkriti in rešiti. Dospel pa so bili vsi ti poskusi zaman. Vendar sovjetski raziskovalci ne odjenjajo.

Že nekaj let mladi sovjetski raziskovalci, v smislu znanstvenih beležk in po sledovih Napoleonovega umikanja raziskujejo razne kraje, med drugim tudi Semljevsko jezero blizu Smolenska. Tega jezera niso izbrali kar tako, kajti bilo je več razlogov, da bi prav tod iskali Napoleonove zaklade. Zna se na primer, da se je Napoleonova Velika armada umikala prav tod, mimo Smolenska. Poleg tega so v vodi jezera odkrili močno koncentracijo srebra, bakra in drugih kovin, iz česar so sklepali, da je v 170 letih jezerska voda izlužila veliko teh kovin in zakladov, ki jih je Napoleonova vojska hotela skriti v jezeru. Francozi, kot smo rekli, so se lotili pravega ropanja po raznih muzejih in po dvorcih tedanje ruske aristokracije. Hoteli so odnesti vse, kar je imelo kakšno venialno ali tudi zgodovinsko vrednost. Tako so na primer odvlekli s sabo tudi pozlačene kočije ruske carice Katarine II., odnesli so razno zlato ali pozlačeno posodo in razne ornamente, ki so jih uporabljali pri kronanju ruskih carjev. Odnegli so tudi križ z zvonička Ivana Velikega, odnesli so celo goro cerkvenih dragocenosti in starinskega orožja. Mnoge dvorce plemiških družin v Moskvi

so dobesedno izropali in znano je, da je bilo v teh bogatih dvorcih veliko dragocenosti. Kaže pa, da so Napoleonovi vojaki imeli prevelik „apetit“, da so preveč nagrabili, da pa vsega tega niso mogli odnesti iz Rusije, kajti znano je tudi, da jih je ruski vojskovodja Kutuzov ves čas „spremljal“ in jih sproti napadal, jim postavljaj zasede, saj je tudi znano, da se iz Rusije ni vrnila niti desetina vojske, kolikor je je Napoleon vodil v napad, na pohod. Ruski zgodovinarji, celo ruska ustna izročila govore, da je Napoleon kaj kmalu ugotovil, da je Rusija njegovo Veliko vojsko obsodila na smrt, na uničenje. Do tega spoznanja je prišel še tem bolj, ko je v bližini Smolenska na obali Bobrovskega jezera s svojimi najožjimi sodelavci v nekem samostanu načrtoval kako se prebiti iz obroča, ki mu ga je postavil Kutuzov. Ugotovil je, da vojske ne bo rešil in zato se je odločil, da se bo prebil le z delom svoje telesne straže, torej s tistim delom svoje vojske, ki je bila pripravljena na vse. In uspelo mu je, hkrati pa je žrtvoval stotisoče svojih vojakov. Kaj pa zakladi, ki jih je pobral v Moskvi in drugod? Predpostavlja se, da jih je bilo veliko lažje potopiti v vode jezera, kot se žgati ali kako drugače uničevati ali celo zakopavati. In ko so sedaj na vse mogoče načine sondirali Semljevsko jezero, so se raziskovalci preselili na Bobrovsko jezero. V Semljevskem jezeru namreč niso našli niti sledu o izginulih zakladih. In vendar raziskovalci trdijo, da s tem še ni dokončno rečeno, da

ni to bogastvo kje na dnu jezera, morda prekrito z debelimi plastmi nanaškov. Zato menijo, da bi se zakladi mogli odkriti tako, da bi jezero izpraznili, kar pravzaprav niti ne bi bilo tako nemogoče in bi se celo izplačalo, ker je na dnu jezera veliko blata, ki je pravzaprav odlični organski gnoj, ki bi lahko služil bližnjemu sovhozu, katerega vodstvo je že izrazilo željo, da bi to jezersko blato odkupilo. Z druge strani pa so razjasnili vsaj eno značilnost jezera: ugotovili so namreč, da je v jezerski vodi veliko kovin, kot da bi voda izlužila razne kovinske predmete, ki so že dolgo v njej. In to drži, le da ne gre za dragocene predmete iz Napoleonove dobe pač pa za ostanke orožja in streliva iz druge svetovne vojne, kajti to so se bile hude bitke med Rdečo armado in nacistično vojsko. Geokemijski zagotavlja, da je tu kar 50 odstotkov več zlata kot v Semljevskem jezeru. In čeprav so se raziskovanja tu šele začela, so že nekaj odkrili in sicer temelje nekega starega obrednega poslopja in tudi v preperelih kosih platna oziroma blaga našli dva starinska gumba. Za enega trdijo, da bi mogel biti z Napoleonove uniforme, drugi pa z neke plemiške obleke. Čeprav smo prej rekli, da je Napoleon baje v nekem samostanu v Belorusiji „ugotovil“, da je njegova Velika vojska obsojena na uničenje, nekateri trdijo, da je Napoleon to „ugotovil“ prav tu, ob Bobrovskem jezeru. In zato je verjetno, da se tajnost Napoleonovih zakladov krije prav v tem jezeru.

CELOVŠKI SEJEM

z velikim blagovnim sejmom in zabaviščem, petek, 14., do nedelje 23. avgusta 1981
s skrajšanim strokovnim lesnim sejmom

Razstavišče Celovec

1500 razstavljalcev iz 30 držav

— ŠPORTNI VESTNIK — ŠPORTNI VESTNIK —

NOGOMET

SAK : DOBRILA VAS

V soboto popoldne sta se na Koschatovem igrišču v Celovcu pomerila SAK in Dobrla vas. Obe moštvi sta favorita za uspešen izid jesenskega prvenstva. Rezultat igre je bil neodločen 2:2.

V prvem polčasu je našim šlo precej za nohte, saj so Dobroljčani vodili že z dvema goloma prednosti. V drugem polčasu pa se je kolo sreče zasukalo SAK-u v prid. Odločilno k temu je pripomogel Martin Hobel, ki so ga v drugem polčasu vključili v igro. Tudi zanj veljajo znane Cezarjeve besede:

PRIREDITVE

Slovensko prosvetno društvo „Obir“ na Obirskem vabi staro in mlado

NA KOLESARSKI IZLET v nedeljo 23. avgusta 1981

Skupni štart ob 11. uri pri Kovaču. Na izbiro sta dve progi.

KRATKA PROGA: Obirsko—Železna Kapla in nazaj (14 km)
DALJŠA PROGA: Obirsko—Železna Kapla—Jezerki vrh (1216 m) in nazaj (44 km)

Vsak kolesar dobi na štartu bon za osvežilno pijačo v hotelu Obir ali pa v gostišču na Jezerskem vrhu. Kolesarski izlet nima tekmovalnega namena, temveč naj razgiba naše mišice in kosti. Tisti, ki se nameravajo pridružiti v Železni Kapli, naj bodo ob 11.30 uri pripravljene pred hotelom Obir za skupni odhod.

LE VSI NA KOLES!

TEDEN SLOVENSKE PESMI IN FOLKLORE V LOČAH

● v torek 11. 8. 1981 ob 20.30 uri FOLKLORNI VEČER. Nastopajo: tamburaši in pevci SPD „Jepa-Baško jezero“ iz Loč

● v sredo 12. 8. 1981 ob 20.30 uri nastop TRIA „KOROTAN“ SPD „Danica“ iz Šentvida v Podjuni

● v četrtek 13. 8. 1981 ob 20.30 uri nastop MLADINSKE FOLKLORNE SKUPINE SPD „Zarja“ iz Železne Kaple. Vse tri prireditve bodo pri Pušniku v Ločah.

● v petek 14. 8. 1981 ob 20.30 uri FOLKLORNI VEČER SPD „Jepa-Baško jezero“ v kulturnem domu v Ločah. Nastopajo: folklorna skupina KPD „Planina“ iz Sel ter tamburaši in pevci SPD „Jepa-Baško jezero“ iz Loč.

VABILO

na srečanje interesentov oz. prijaviteljev planincev za vzpon na Mont Blanc v torek 18. avgusta 1981 ob 20.30 uri v gostilni Podgrad v Šentjakobu v Rožu.

Vodja alpinističnega odseka Slovenskega planinskega društva Celovec
Marjan Čertov

Slovensko planinsko društvo Celovec vabi člane in prijatelje društva na

● DELOVNO AKCIJO za izgradnjo kočice pri Krnskih jezerih, v soboto in nedeljo 15. in 16. avgusta. Odhod v soboto 15. avgusta ob 5. uri iz Šentjakoba v Rožu (trg)

● IZLET NA PECO v nedeljo 23. avgusta 1981. Zbirališče in odhod od Najberža (Pefzenkőnig) ob 6. uri, iz Šentjakoba v R. ob 5. uri zjutraj. Prirčno vabljeni!

Slovensko prosvetno društvo „Herman Velik“ Sele Zg. Kot vabi na

SPOMINSKO PROSLAVO

5. obletnice smrti svojega ustanovnega člana Hermana Velika v nedeljo 9. avgusta 1981, ob 14. uri v ljudski šoli v Selah-Zgornjem Kotu.

Nastopajo: Obirski ženski oktet SPD „Obir“ z Obirske kvintet „Gorenjci“ iz Nakla pri Kranju.

KONCERT NA ORGLAH

v farni cerkvi v Dobrli vasi, v soboto 8. avgusta 1981 ob 20.30 uri. Izvaja Angela Tomanič. Prireditelj: Katoliška prosveta v Celovcu.

prišel, videl, zmagal. Ne samo, da je žogo drugega gola sam poslal v nasprotnikovo mrežo, je tudi pri prvem bil soudeležen, saj je odlično podal žogo Ferri, ki jo je potem srečno spravil v nasprotnikova vrata. Igra se je končala neodločeno, kar je vsekakor lep uspeh. Obe ekipe sta bili zadovoljni in želeti je, da bi SAK v tem smislu nadaljeval.

Da je bilo v prvem polčasu tako kočljivo, je menda krivo to, da je

skakalci z Benedikom, Tepežem in Bajcem na čelu. Najdaljši skok je dosegel Benedik, ki je skočil 53,5 metra, prav gotovo bi lahko skočil še dalje, če bi bilo malo hladneje (vročina neugodno vpliva na drsenje smučij) tako pa je bila neznosna vročina. Najboljši inozemski skakalec je bil Geller iz Madžarske na 6. mestu.

Pri mladincih je bil najboljši Gašpirc (Triglav) 226,2 (51,5, 50,5)

SLOVENSKI ATLETSKI KLUB

vabi na prvenstveno tekmo

V NEDELJO 9. AVGUSTA 1981

ASV - SAK

ob 10.15 uri

ASV „pod 23“ — SAK „pod 23“

ob 8.30 uri

Igrišče: Annabichl

Prirčno vabljeni

SAK igral samo z enim napadalcem (kar je včasih zelo umestno). Tokrat se ta način ni obnesel, tako da so spremenili taktiko in v drugem polčasu napadali s tremi napadalci, med katerimi je bil tudi Hobel, kar je seveda zadostovalo, da je prišlo do tega zasluženega remija.

KRANJ — SMUČARSKI SKOKI NA PLASTIČNI SKAKALNICI

V Kranju so prenovili skakalnico pokrito s plastiko, tako da je sedaj največja v Jugoslaviji. V soboto se je končal šesti mednarodni teden smučarskih skokov v počastitev kranjskega občinskega praznika. Na prenovljeni skakalnici je bila mednarodna skakalna prireditve, kjer so dominirali domači

kateremu sta sledila Čeha Sušny (51, 49,5) in Mišany (49,5, 45,5).

Na 35-metrski skakalnici so spet dominirali domačini. Dobro so odrezali tudi Zahomčani — Mörstel je dosegel 6. mesto.

Med najmlajšimi skakalci, ki so skakali na najmanjši skakalnici pa so prav tako spet zmagovali domačini. Pri najmlajših mladincih je bil Zahomčan Schwitzer peti, pri mlajših mladincih pa Zwitter četrti.

Izdajatelj, založnik in lastnik: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem; glavni urednik: Rado Janežič; odgovorni urednik: Andrej Kokot; uredništvo: 9020 Celovec/Klagenfurt, St. Ruprechtstraße 19/IV (Sindok), telefon 84 9 24, teleks 42086; uprava: 9021 Celovec/Klagenfurt, Gasometergasse 10, telefon 32 5 50 - Tiska Založniška in tiskarska družba z o. J. Drava, Celovec - Borovlje.

Parkirišča in ugodnosti za invalide, ki ne morejo hoditi

V Celovcu in Beljaku je cela vrsta parkirišč za avtomobile in druga vozila, ki se jih lahko poslužujejo samo invalidi, ki ne morejo hoditi in so zaradi tega navezani na razna vozila.

Ker po večini tudi prizadeti invalidi ne vedo za ta parkirišča, nas je Deželni invalidni urad za Koroško naprosil, da obvestimo prizadeto javnost, kje so ta parkirišča in za koliko vozil je tam prostora.

V Celovcu:

1. Stadtheater (Purtscherstraße) — 2 mesti
2. Pfarrplatz — 2 mesti
3. Kumpfgasse (Deželni invalidni urad) — 4 mesta
4. Lidmanskyygasse — 2 mesti
5. Fischsiedlung — 11 mest
6. Viktringer Ring — 5 mest
7. Fromillerstraße (Kmečka bolniška blagajna) — 2 mesti
8. Strandbad (južni vhod) — 10 mest
9. Hallenbad (Lastenstraße) — 2 mesti

V Beljaku:

1. Bahnhofplatz — 3 mesta
2. Burgplatz — 3 mesta
3. Kaiser-Josef-Platz — 3 mesta

Na teh območjih so prometni znaki, ki prepovedujejo ustavljanje oziroma parkiranje vozil. Ti prometni znaki ne veljajo za invalide, ki ne morejo hoditi in so zato v posesti legitimacije cestnopolicijskega reda iz leta 1960. Za te osebe veljajo po § 29 b cestnopolicijskega reda še nadaljnje ugodnosti:

1. Parkiranje z namestitvijo omenjene legitimacije na vidnem mestu v avtomobilu je med drugim dovoljeno
 - a) na območjih, kjer je drugače prepovedano parkiranje
 - b) na parkiriščih z omejenim časom (Kurzparkzonen) — neomejeno parkiranje
2. Ustavljanje avtomobila je med drugim dovoljeno
 - a) na območjih „ustavljanje in parkiranje prepovedano“
 - b) na območjih za pešce (Fußgängerzone) med na- in razkladanjem vozila
 To ustavljanje vozila pa je dovoljeno samo za naprave oziroma pripomočke, ki so za hojo prizadetemu invalidu nujno potrebne, kot na primer stol na kolesih (Rollstuhl) itd.

Imetnikom legitimacije po § 29 b cestnopolicijskega reda v mestu Celovec na parkiriščih z omejenim časom (Kurzparkzone) ni treba plačevati pristojbin za parkiranje (uvedene 15. 6. 1981 v Celovcu). Legitimacijo je treba vidno namestiti v avtomobilu.

Slovensko prosvetno društvo Borovlje vabi na

IZLET V SLOVENIJO v nedeljo 23. avgusta 1981, z odhodom ob 6. uri izpred avtobusne postaje v Borovljah.

Peljali se bomo z omnibusom iz Borovelj preko Ljubelja, Tržiča, Jesenic, Kranjske gore, Vrhiča (1611 m) v Soško dolino, kjer bo kratek odhiti s kosilom. Iz Soške doline nas bo vodila pot v Cerko in preko Skofje Loke in Kranja nazaj na Koroško.

Izlet bo vodil odlični poznavalec Slovenije in star prijatelj koroških Slovencev, tovariš Silvo Ovsenk.

Cena izleta znaša 150 šilingov.
Prijave sprejema Andrej Wieser, Hauptplatz 9, 9170 Borovlje.
Prirčno vabljeni!

Sporočamo, da je v ponedeljek, dne 3. avgusta 1981, po dolgi bolezni umrl gospod

ekonomski svetnik

Mirko Kumer-Črčej

Gospod ekonomski svetnik Mirko Kumer-Črčej je bil v letih 1961 in 1966 glavni kandidat Skupnosti južnokoroških kmetov in kot tak v letih od 1961 do 1971 zbornični svetnik v Kmetijski zbornici za Koroško. Vztrajno je zastopal interese kmetov na južnem Koroškem in po vsej moči izkazoval pomoč.

Klanjamo se velikemu rojaku in narodnemu delavcu.

Skupnost južnokoroških kmetov

OKRAJNA PISARNA PLIBERK
posluje
vsak torek od 9. do 12. ure

V pisarni bo:
11. 8. 1981
Marjan Pečnik

Slovensko prosvetno društvo „Danica“ iz Šentvida vabi na

KULTURNO PRIREDITEV

v petek 7. avgusta 1981 pri Voglu v Šentprimozu ob 20.30 uri. Nastopajo: mešani zbor SPD „Danica“, duo Polcer (citre in harmonika) in Alpski sekstet, ki igra za ples.

Menjava denarja

Stanje v četrtek 6. avgusta 1981

Za 100 dinarjev dobite	41.00 šil.
Za 100 dinarjev plačate	46.00 šil.
Za 100 lir dobite	1.39 šil.
Za 100 lir plačate	1.48 šil.
Za 100 mark dobite	693.50 šil.
Za 100 mark plačate	709.80 šil.